

FS 1959

603

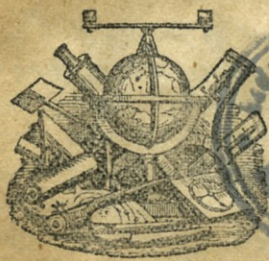

ბ რ ძ ე ნ ი კ ა ტ ი .

ანუ .

წამყვანი ძველი ფილოსოფოსის მიერ გარდამოცემული მშვენიერი სწავლანი სიბრძნესა და სწეობასა ზედა ბედნიერად გატარებისათვის ტრავრებისა ქვეყანასა ზედა .

K11137
2

K11137
2

კოსტანდინეპოლს .

ანთუან გვისაღიანის წიგნთ სამუშაოსა შინა .

1 8 7 8 .

პატრიოსანთა მკითხველთა .

უკეთუ მართალ-ანს სიტყუა იგი ბრძენთა, ჴთანმედ
 თრინად კეთილ-ანს სწავლან იგი რომელიცა ასწავებს კან-
 ტთა ბედნიერად ცხოვრებასა, ჴნა კმად კანდიერ-ჴქმნები
 მე წინა-დადებად თქვენიისადმი პატრიოსნებისა, წიგნისა
 ამის ჩემ მიერ თარგმნილისა, რომელიცა ჴთანრცა ვარდი
 თერ შვენიერებს: ჳ მკითხველთა თუასასა გონები-
 თურთ მიიზიდავს. ხოლო მიმზიდულელი სუნისა მაცხო-
 ვანებისა თჳსისა მოძღუარებისასა შიჭთუნს ჳ ესრეთ
 ყოვლითა კეთილითა აღავსებს მსმენელთა თჳსისა მოძ-
 ჳუარებისათა .

ხოლო ჴნადგან მომხსენების მე სიტყვა იგი ბრძნისა
 სოკრატისა: « ჴთანმედ ჴსაცა კეთილთა კანტადმი აქუს
 ქცევად ისწავლის კეთილსა ჩუჭულებასა, ხოლო მცხო-
 ვრები ბოროტთა თანა წარსწყმედს უკანასკნელსაცა
 გონიერებასა თჳსსა » . ჳ ჴნათგან წერილა არს წარმომ-
 დგენ ჴსარისა ჳ გონიერებისა ჴთარებისა შირისა
 მის, რომელსაცა აღუწერიეს იგი ანუ უქმნიეს იგი: ჴნა
 წერილის მოყვარება (ჴტყუ წერილსა მჴყრობსა თჳს
 შორის კეთილისა თანა-მდებობისა ჴსარითასა) არს
 ქცევად კეთილთა კანტთა თანა; ჴნა წერილის მოყვარება
 სწავლის კეთილსა ჩუჭულებასა .

თრინად მტირეობენ ჩუჭუნ შორის წერილნი იგი ძუჭლნი
 (ესე იგი ძუჭლთა ჳილთსოფოსთანნი) რომელთაცა ეჴ-
 ყრისთ მოკლედ ჳ ბრწყინვალედ თჳს შორის, ჴსწავლან-
 ნი კეთილ-წარმმართველნი კანტობრისა ცხოვრებისანი:
 ანუ თანა-მდებობანი კანტად კანტადისა ჩანებისანი . ამის-
 თჳს ვჴჭოანებ; ჴთანმედ არა ამოდ დავუჭლთ გარდმოღე-

ბად წიგნისა ამის, რომელსაცა უხუროეს თჳს შობისაჲს
წაგლან ზ მობდუარებას ყოველისა მის, რაცა თანა-სტ
მას კაცსა ბრძნებრ წარმართებისა შინა კაცობრიჳსა
ცხოვრებისასა .

ხოლო სახელი ზ გუარბი წიგნისა ამის აღმწერელისა
უცნაურ არს ზ მხოლოდ ესე ოდენ ცხად, ჳთარმედ ჭი-
ლოსოჭოისთა ძველთაგანი არს .

დიდება ზ ჩინებულება წიგნაგისა ამის ცხად არს ყოვე-
ლთა ბრძენთა ენათა ზედა, ზ ყოველთა ბრძენთადმი,
რომელსაცა დიდისა წყურჯლითა გითხულობენ ზ ქებასა
მიაწერენ, რომლითაცა განღჳებულმან ჳძლიე ჳამოც-
დად ძაღისა ჩემისა თარგმნისადმი, მკულებელი თქუ-
ლნთჳს საამოდ ძღუნად . ზ უკეთუ ესრეთ, მამინ შუგრა-
ცხ უბედნიერესად დროსა ამას რაოდენიცა მოცალება
ვჳყავ ამას შინა შრომითა .

რომელი ამღვდელი ნებსით ჯუარსა ზედა, წყა-
ლბანი შენნი მოკუანიტენ ჩვენ, ქრისტე დმურ-
თო, ზე განჯსწმიდენ სულნი ზე კორტნი ჩუწნი
ღვთიუ კარდმოთხეულობათ სისხლითა, რომელი
კარდმოხდა სამსკუნდათაგან შენთა ჯუარსა ზე-
და: რამეთუ შენ მხოლო ხარ წმიდა, შენ მო-
ლო უფალი, იესო ქრისტე, სადიდებულად
ღმრთისა შაშისა, ამინ.

ბ რ ძ ე ნ ი კ ა ტ ი .

ა ნ უ .

სწიჴელაჲ ქუჭყანასა შინა ბედნიერად ცხოვრებისა .

შ ე ს ა ვ ა ლ ი .

ისმინეთ ქუჭყანასა ზედა მცხოვრებნო ქუჭყნიერნო , იყავთ მღუმარებასა შინა ჭ მიიღეთ ჰატივთ მცნებაჲ მადლისა .

ყოველგან სადაცა ჭნათობს მზე ჭ ჭჭრის ქარი , სადაცა არს ყური სასმენელად ჭ გონება გულის-ხმის-საყოველანად , იყავნ რიგიანი ცხოვრება , ჭ რიგი ჭკუშმარტივი ჰატივს-ცემისა შინა ჭ აღსრულებსა .

ყოველივე არს ღუთისაგან , შემძლებელობასა მისსა არს ქუს საზღუარნი , სიბრძნე მისი არს საუგუნო , ჭ მოწყალებასა მისსა აქუს უხგება დაუსრულებელი .

იგი ზის საყდარსა თვისსა ზედა , ჭ სუელი მინისა მისისა აძლევეს ყოველსა ქვეყანასა სიტყვებულსა ; აგი შესებებს თითითა თვისითა ვარსკვლავთა , ჭ ვარსკვლავნი განაგრძელებენ სღვასა თვისსა მზიარულებით .

იგი ვაღს ფრთეთა ზედა ქართასა , ჭ ნებაჲ მისი ადევნულების ყოველთა ზედა კერძოთა უსაზღვროთა .

ესი დიდებულება ჭ შუქნიერება გამოვალს კელისაგან მისისა .

მა სიბრძნისა მისისა ცხადად ისმის ყოველთა შორის ყრასა ღუთისა მისთა , განნა გონება კატობრივ ვერ მისწუნი ბრძნისა .

ბრძლილ-შეცნიერებისა კატობრივს გონიერებისა ჭმ-

სტავსებს ძილსა, სიბნელე დაბნელებს ხედუასა მისსა და
მოატყუებს .

განა სიბრძნე ღუთისა მჭსტავს-არს ზეტყრისა ნათ-
ლისა, და გულის-ხმის-ყოფა მისი არს წყარო ყოვლისა
ჭეშმარიტებისა .

მართლ-მსაჯულებს და მოწყალებს არიან გუარტხლ-ბე-
კთა თანა სყდრისა მისისათა კეთილ-ნაწილეთა და სიყვან-
რული არს განმობატყულ ყოველთა ზედან გუაღთა მისთა .

ჲნ არს ჭმსტავს ღუთისა ? რამელიტა შეიმოსს დიდე-
ბასა ჲთარტა სამოსელსა . ჲნ განზომს ძალსა მისსა და
შემძლეობობასა ? არსა ჲნმე ჭმსტავს მისა სიბრძნითა ?
შეუსწორდებისა მას ჲნმე მოწყალებითა ?

განო ! მან შეგქმნა შენ . და ბრძანებითა მისითა დადგი-
ნებულ-ხარ შენ ქვეყანასა ზედა . სივრტე და თანა-მდებო-
ბა გონებისა შენისა, არიან ნიჭნი დიდებისა და მოწყა-
ლებისა მისისანი .

საკვრველად შექმნა სხეულისა შენისა, არს საქმე გელ-
თა მისთა, ისმინე კმაღ მისი, რამელიტა არს ტბილა
სასმენელად ; გულის-ხმის-მყოფელი მისი სიმდაბლით,
დაბატკიცებს განსვენებასა სულისა თჲსისასა .

ნ ა წ ი ლ ი ზ ი რ გ ე ლ ი .

თ ა ვ ი ა .

განხილავს თვს თაჲს თვისის ანუ თანამდებობათაჲს კაცობრივთა, თუ ჯთარ განუყოფელი წევრი-არს ქვეყანისა ერთობისა თუთაუელი კაცი .

იფიქრე თაგსა შორის თვისსა, ში მოკვდაო კაცი, ღ კანინჯე თუ რასათჲს დაბადებული-ხარ შენ .

განიხილე გულის-მოდგინებით ძალი შენი, განსჭვრიტე ყოველი სავაძინი . იფიქრე ყოვლისა მისთჲს, რომელთაგანცა გარე-მოტულ-ხარ ღ ამის მიერ ისწავლი თანა-მდებობასა ცხოვრებისა შენისასა, ღ გზაჲ შენი იქმნების სანიძელა .

ნუ აღადებ ბაგეთა შენთა ღ ნურარას ჰყოფ ზირველად ჯდრემდის არა განიხილო ძალი სიტყვისა შენისა, ღ შემდგომი თუთაუელისა საქმისა შენისა, რომლისა მიერ განშორდები შენ ყოველსა აგსა საქმესა, ღ სირცხელი განვაღს სანდით შენით, სინანული არაჲ ისტუმრებს შენთანა ღ მწუხარება არა გააუსახურებს სანესა ზირისა შენისასა .

ურცხვ არა ადურ ასხამს ენასა თვისსა, იგი უბნობს ნი-დაღ ღ განეხუნის უგუნურებითითა სიტყვითა თვისითა მანესა შინა ჯთარცა კაცი მელტოლვარე, რომელიცა ჰრბის გზასა ზედა განურჩეველად ღ შთავარდების მთხრებლსა შინა; ესრეთუღ შეემთხვევს კაცსა მოქმედსა საქმისასა განუხილულად, თუ რა შეუდგების საქმესა მისსა .

ისმინე გმა განმჭსჯელობისა, ჯნათგან სიტყვა მისი არს სიტყვა სიბრძნისა, ღ გუაღი მისი მიგიყვანს შენ შესაბამისა გზასა სასურველისადმი შენისა მზადობით .

მ დ ა ბ ა ლ ბ რ ძ ნ ო ბ ი ს ა თ ჯ ს .

ვინ ხარ შენ ში კაცო , მგონებულთ თაჯსა შენისაო ბრძინად ? რასათჯს მადლლობ შენ რომელთამე ნიჭთა-თჯს მოგებულთა დიდითა ფასითა !

ყოველი ხარისხი სიბრძნისა წრის ესე : რათა იცოდეთ უმეტრებაჲ შენი , უკეთუ არა გნებაგს რათა შეგრაცხონ შენ სხუათა უგუნურად ; მამა განაგდე შეგან უგუნურებით ზეტიჯს-ტეძა თაჯსა შენისა ბრძინად საკუთართა ფიქრთა შინა შენთა .

არა რაჲ შეამკობს ესრეთ შუწნიერებასა დედათასა , ჯთარ სამოსელი არა ძჯრ ფასი ჭ წესიერი ; ესრეთუწ სიბრძნისა უდიდესი შეენიერება არა , რათა გაქუნდეს შესაფერი ქტევანა .

სიტყუანთი მდაბალ-ბრძნობისა კაცისანი მისტემენ სომართლესა , უდიდესსა ბრწყინუალებასა ჭ განმზომელნი სიტყუანთა თჯსთანი , აძულებენ ლტოლვად შეტთომილებათა თჯსთა .

იგი არა ოდეს ერწმუნების გონიერებასა ოდენ თჯსსა , არამედ განიხილავს რჩევასა მეგობრისა თჯსისასა ჭ აღმოიჩინეს მუნითგან სასარგებლოსა .

უგუნ-აქტევს ყურთა ქებისგან , რომელსაგა არა ერწმუნების იგი , ჭ ჭსტნობს თავსა თჯსსა ყოველთა უკანასკნელად .

ჯთარტა საბურულთი ადამადლებს შუწნიერებასა დედათასა , ესრეთუწ გამოჩინდების ბრძენი ყოველთა შინა ბრწყინუალებათა თჯსთა საქმითა მდაბალ-ბრძნობისა ჩრდილისათა .

განისილე კაცე სავსე ამოებითა, რომელსაცა ჰნახე შენ ყოველსა ზედა კერძოსა, ამისთვის რათა აჩუქნოს კაცთა თაჲ თჳსი ჭ დილობს დაუცადებულად რათა ნახოს იგი ჳნ.

ვალს იგი აღმებეული თაჳსა ჭ ჰსჭურეტს შეუწახითა თუაღითა ყოველთა დავრდომილთა.

სავსე არს უგუნურებითა ჭ ამხარტავანებითა უმცირესთა თჳსთა ზედა, გარნა ჳნცა უმალეს მისა არიან დასტინიან ამხარტავანებსა ჭ სირეგვენესა მისსა.

უგულებელს-ჰყოფს ჰრეგვითა სხუათასა ჭ მინდობილ არს ჰკუასა ოდენ ზედა თჳსსა ჭ დილობს სხუათა რეგვითა დაყენებსა.

სავსე ამოათა ამით ჭ ტრუთა ჰსწრითა ჭ ქმნითა, დასდებს ყოველსა სიხარულსა თჳსსა ამას ზედა, რათა ესმოდეს ქებაჲ თჳსი ჭ ლაჰარაკობდენ მისთვის ყოველსა დღესა.

იგი მიაღებს დიდისა წყურჯლითა ქებასა თჳსსა, ჭ ამისთვის ჰყოლობენ მას მლიქუნელნი.

თ ა ვ ი გ .

შრომის მოყვარებისათჳს.

ჳთარცა დრო წარსრული მოქცევად არღა შესაძლებელ არს, ეგრეთუღ არა ძალ-გიცხ შენ ცნობად იტოტნლებს მომავალსა დროსა ანუ არა? მაჰა ამისთვის არღარა დაგრეების შენ ჰი განგრწინადო კაცო, თჳნიერ ამისა, რათა მოიხმარო შენ სასარგებლოდ აწინდელი დროჲ. (ნუ ჰსწუხარ გავლილისათჳს დროჲსა ჭ ნურცა გარდასდებ საქმესა შენსა მომავლისათჳს დროჲსა.)

ერთი ოდენ წინაში არს შენი, რომათანაჲ შემდგომელ-
 სარ დატკობობად ზე შემდგომი არს წინაღთა შინა მომავალისა
 დრომასათა ზე თუ რა იშუშბის მისგან არა იტი შენ.

დასარულე მსწრათელ განსრახული შენი ზე ნუ დაუტე-
 გებ მწუხრანდმდე, რამა ქმნად შესაძლებელ იყოს განთიად.
 მტონარება არა ოდეს ჭმონავს სიგლახაკესა ზე მოწ-
 ყინებასა, ხოლო ქმნა კეთილისა საქმისა ჭმობს სიამოგ-
 ნესა ზე მხიარულებასა.

შრომის მოყვარება ზე ძალი კვლისა მუშაობასა შინა,
 ჭსილევს სიგლახაკესა ზე ნაყოფითა მისითა განატრებენ
 დროსა გულს-მოდგინედ.

ჯნ იხილას მოკვდავთაგანმან საუნჯე განმრავლებული
 წანდუკთა შინა ზე შეიმკო დიდებულითა სამოსლითა ?
 ჯსთჯ უბნობენ მატროსნებასა ქადაქთა შინა ? ჯნ მყოფ-
 ფოფს ჭრეკათა შინა სამეფოთა ? არა იგია ჯნცა გან-
 სდევნა მტონარება სახლით თჯსით ზე ჭრქუს მოწყინებასა
 განმეშორე მე მანკუდინებულა მტერო ჩემო ?

იგი აღდგების ადრე ზე დაწუშბის გჯან, გონებასა თჯ-
 სსა მოანტლის ფიქრთა შინა ზე გორცსა შრომათა შინა ზე
 დანტუჯვს ესრეთ სიმრთელით გონებასა გორცითურთ.

მტონარი კანტი ვერ იტჯრთავს თავსა თჯსსა, დრო და-
 სმძიმებს თხემსა მისსა ზე მიეტემის უქმობასა შინა, ჭმ-
 სგავს არს ჯურღმულისა ზე არა უწყის თუ რამა ჭნებას
 საქმნელად.

დღენი დაბნელებენ მას, ჯთარცა ჩრდილი დრუბლისა
 ზე არა რას უტევებენ გუჯლსა მეკსიერებისასა ; ძარღუნე
 განჭმებთან სხეულსა შინა მისსა ნიადაგისა ტუდაობითა ;
 გონება მისი არს სიბნელესა შინა ზე ფიქრი მისი ატე-
 ულ ; იგი ეძიებს სწავლასა ზე არცა მტონარისადმი არს ღო-
 ნიერ გულს-მოდგინებით სწავლისა.

სახლი მისი არს ურიგობასა შინა ; სახლეულნი მისნი

არინან მიტეშულ წინამკებლობასა და მომთურანდობას
 შინა და ყოველნი მოსწრანთუ არინან დაქტევად შინა .
 იგი ჭხედანვს ამის , ესმის , არყევს თავსა და ჭყოფს სა-
 სურულსა თხნიერ ფიქრისა , ჭმსგავსებს იგი მუნამდე
 გრიგალსა , ჯდრემდის მიჯდოდეს წინაწყმედისადმი თხ-
 სისა და სირცხვლი სინანულითურთ მიიყუანს მას საფლან-
 ვსა შინა .

თ ა ვ ი დ .

კ ე თ ი ლ ი ს ა შ უ რ ი ს ა თ ვ ი ს .

უკეთუ სული შენი ეძიებს ზატივისა , უკეთუ ყური შენი
 ჭყუარობს ქებასა , აღსდეგ მტურისაგან , რომლისაგანცა
 გამობულელ შენ მისდაში , რამისაგან დირს იყო შენ .

მუხამ ესე , განმრთხმელი აწი რტოთა თხსთა ჯდრე ტა-
 დმდე იყო ზირველ ამისა არა სხუა რამე , ჯთარ სტო-
 მასქი ოდენ არა სახედულელი , არამედ დაფარული ქულშე
 ქულყანისა .

ეტადე რათა დიდება მიიღო საქმესა შინა შენსა , ჯთარ-
 რცა იყოს საქმე იგი , ნუ დაითმენ რათა წინა გისწრას
 ჯნ გზასა კეთილისა , განა ნუ გშურს დირსება მოყუან-
 სისა შურისა , არამედ განამრავლე ნიჭი შენი .

ეკიდე შეწუხებად მეძიებულსა შენთანა თანასწორისა
 დიდებისა , უმატილთა და შეურაცხითა რამთაშე ღონი-
 თა განძლიერი უმადლესობად მისა ერთითა ოდენ უმა-
 დლესობითა კეთილისა თხსებისათა ; ესე ჯთარითა ღო-
 ნითა მოძიებს შა სთანა თანა-სწორისა დირსებისა მოგა-
 რთვამს შენ ზატივისა , თუმცა შეხდომას საქმისა არა თა-
 ნასწორ იყოს წადი ღლისადმი შენისა .

შურითა კეთილისა საქმისათა კაცობრივ გონებათა თაჯთ

თხსით ამაღლდების, ჳნათგან ფიქრობს იგი მიღებისა
 თჳს დიდებისა ჳ მჳსგავსებს კეთილსა მეწაღკოტესა,
 სინარულითა მხილულელი ყოვლისა საკმარისა განზრახუ-
 ლისადმი თჳსისა.

აღიზრდების ჳთარცა ხე დაფინისა წყენითა შემჭიდრო-
 ებული ჳ ემსგავსების არწივისა, აღსრული ჳკერთა ჳედს
 ჳდრე სამყაროდმდე ტისა განხილჳსათჳს მზის შუტნე-
 რებისა.

სახენი დიდთა კანტანნი არიან ფიქრსა შინა დროსა ძი-
 ლისასა ჳ დღის უამისა განაწიესებს იგი ყოვლითა მხიან-
 რულებითა მჳსგავსებასა შინა მათსა.

წინათულ მიიღებს დიდთა განზრახუათა ჳ ეტდების
 აღსრულებად მათდა, სახელი მისი განუფინების კიდემ-
 დე ქუტყანისა.

ხალა წინა-აღმდგომ ამისა, გული მეშურნისა კანტისა
 არა სხუა რამე არა, ჳთარცა ნავლეელი ჳ მწარე ენა მი-
 სი წარმოასხამს სამსაღსა ჳ კეთილი მეზობელთა შე-
 მუსრავს განსუტნებასა მისსა.

აზრავს მარტო ქოხსა შინა თჳსსა ჳ ბედნიერება შემ-
 თხუტული სხჳსა არა უბედურება მისი.

სიძულილი ჳ სიბოროტე აჭმუნგებენ გულსა მისსა;
 არა იგრძნობს იგი ვერა რამესა სიყუარულისა ნაბერ-
 წკაღსა ჳ ჳეშმარტებისასა ჳ ჳფიქრობს ამას, ჳთამც
 სხუანიცა მჳსგავს მისა იყუნენ; კმარობს ყოველსა ძალ-
 სსა შეწუხებად უმაღლესისა თჳსისა; ჳსთარგძნის ყოვე-
 ლსა საქმესა მათსა ბოროტად; დაუტზრომელად ეძიებს
 იგი ჳ ფიქრობს, რათა ჳწაოვოს ღონე საგნებელად
 სხუათა, გარანა სიძულილი ქუტყანისა ჳსდევნის მას ჳ
 უკანასკნელ მოაშთობის იგი ეგრეთ, ჳთარცა დედა
 ჳარდული ქსელთა შორის თჳსთა.

თ ა ვ ი ე .

კ ე თ ი ლ გ ო ნ ი ე ტ ე ბ ი ს ა თ ჯ ს .

ისძინე, რადგან ჰიროველ გამხილვას შენ კეთილ-გონიერებასთან ჭ სუნიდისძინ, ყურად იდე განზრახვას მისი, ჭ დაიტევ იგი გულისა შინა შენსა, ჯნათგან კანონი მისი არს სსსარგებლო ყოველთა კაცთა. იგი არს საფუძველი ყოველთა კეთილთა ჭ შინაბრძოლი კაცობრივსა ცხოვრებისა .

აღუდეგ ენასა ჭ ბაგისა შენსა ლაგამი, რათა არს გამო-ჯდენენ ბუნით ესრეთნი სიტყუანი, რომელნიცა დაჭხსნი-ან განსუტნებისა შენსა .

მოტინარი სხუათა მკელობლობისა ზედა, გაუფრთხილ-დი ფერკობაცა შენთა, რათა არა წარსტე ქუსას, განმძრ-თული სხუათა შეტოდებისა ჭ ბოროტისა ჩუტულებისა სინარულითა, განიცადენ თაჯსაცა შენისა საკუთარნი შეტოდებანი .

უხობისა მრავალ-მეტყულებსა შეუდგების სინანუ-ლი, ხალხი მდუმარება ჭშობს უშაშობსა .

უქამო ამოა მეტყულებს შემოიღებს შეყრილებსა ში-ნა მოწყინებისა, ჯნათგან ყური დაჭჭურების სმენისაგან მისისა ჭ კმა სიტყუსა მისისა უმხიარული-ჭყოფს ყოვე-ლთა შექტევასა .

ნუ აქებ თავსა თჯსა, უკეთუ არა გნებევდეს შეურაცხ-ჭყოფს სხუათაგან ჭ ნურცა აიგდებ ჯსმე სსსარცილოდ, ამისთჯ ჯნათგან, არა რამე არს უმეტეს ამისა საშიშ, ცხადი ხუმრობა არს საშისალი მეკობრობისა ჭ ჯნცა ვერ იხერობს ენასა თჯსა თანა-მდებ არს რათა ელოდეს მრავალთა განსაცდელთაგანთა წყენათა .

იყავ მარადის მექონ საჭიროთა ნივთთა საქმისაგან შე-
ნისა და ჭქმენ ყოველივე რადასაცა შემძლებელ-იყო, რათა
სიფრთხილყო ნაქონებთა შენთა სიყრმესა შინა, იყოს ნუ-
გეშად დროსა სიბერისასა.

ნუ იქმ საქმესა სხუასა გარდა საკუთარითა საქმეთა შენ-
თა, და უტევე განმგებლობა სახელმწიფოთა მათ, რომელ-
თადა იგი ჭრწმუნებულ-არს.

ნუ დაითმენ, რათა ბედნიერებაჲმან დააბრძოლს კეთილ-
გონიერებაჲ და უხუჭბამან ნივთთაჲმან განაგდოს ზომიე-
რება.

იგი რომელიცა მიეცემის ამაოისა წინამგებლობასა,
იქმნების მიუხარე ბირუჭლ სიკვდილისა თვისისა საჭი-
როთათჳს საკმარითა.

განბრძნდი სხუათა მაგალითთაგან და კმარებულ-ჭყავ
შეტომილება მათი მმართველად ცხოვრებისა შენისა.

ნუ მიენდობი სხუათა ჯდრემდის არა გამოსცადო გუ-
ლი მათი და ნუცა ერწმუნები უმიზნოდ, თუბცა მიუნ-
დობლობა არს წინა-აღმდგომი კაცთ-მოყუარებისა, გა-
რნა მამინ მიენდეჲ მას, აღენ ჭსტნა ჯთარმედ კაცსა მას
აქუს ჰატოისანი და მართალი სული, ხოლო ჭბოგო რა
ესე ჯთარი კაცი, მამინ დაიტევე იგი ჯთარცა საუნჯე ძვრ-
ფასი.

✧ ნუ მიიღებ სამსახურსა კაცისა ანგარისაგან, ჯნათგან
დაგიწყამს შენ იგი მახესა, რომლისაგანცა ვერაოდეს
გამოიხსნები ✧

ნუ დახარჯამ მას დღესა, რადაცა განთიად შენდა საკმარ
იყოს და ნუ დაუტევებ მას ბრმისა შემთხუჭათა, რადაცა
იბოების წინათუჭ განხილჯათა, ანუ რადასაგანცა ლტო-
ლულად შესაძლებელ-არს გულს მოდგინებითითა ცდითა
შენითა.

ნუ მოუტრდი ტეშმარცისა აღენ მიღებასა, ნურცა თჳთ

FS 1959

კეთილ-გონიერებისა, ჯნათგან დღემს ანა უწყის თუ რაღას შეიძლებს ღამე .

უგუნური ანა მარადის იქმნებიან უპატიოებისა შინა ჭ გონიერნიცა ანა ნიადაგ ბედნიერ, გარნა უგუნური ვერა ოდეს დატკბებიან სრულითა ბედნიერებითა ჭ ანცა გონიერი იქმნებიან ყოველთჳს ბედნიერებისა შინა

თ ა ვ ი ვ .

მტკიცისა ჭ შეუძგრელისა სულითა

წიგნთ-სახსპი

განსაცდელი, უბედურებანი, მწუხარებანი, სასჯელნი ჭ უსამართლობანი არიან ხუზდრნი თათოეულისა მოკვდაჳსანი მტირესა თუ დიდსა ხარისხსა შინა მყოფისანი ჭ ესრეთ თანა-მდებ ხარ შენ ში შჯლო სიკლასხავისაო, რათა ეტადო კეთილსა დროსა აღჭურვად გონებისა შენისა სიმხნითა ჭ მოთმინებითა, რომლითაცა შემძლებელ იქმნა ტჯრთად შესაფერითა მდგომარეობითა ხვედრისა უბედურსა ცხოვრებისა შენისასა .

ვითარცა აქლემი იტჯრთავს სასჯელსა, სიცხესა, შიმშილსა ჭ წყურჯლსა, ჭ განჯლის სილიანსა უდაბურსა დაუსუსტებელად, ეგრეთვე მამაკაცებრი სიმტკიცე განამაგრებს კანცა ყოველსა შინა განსაცდელსა .

უშიშარი სული ჭსძლევეს ბორბობებისა ხვედრისასა, ჭ სულ გრძელეობა მისი ანა დაუჯანბანდების მას; სიტკბობებისა სანამოგნებისა მისისასა ანა მიჭყვების სიმტკიცე მისი ჭ მრისხანებისა მისსა ანა შეუშინდების .

სიმტკიცითა ჭმსკავსებს იგი კლდესა ზღვასასა, ანა რად მიმხნეველსა ფიცხელისა დღეჯსასა ჭ გოდოლსა დაშენებულსა წვეკსა ზედა მთისასა, რომელიცა აღიმადლებს ჭკერსა თჯსსა ჭკერთა შორის ჭ უსა-

2

სიმტკიცითა

მარტოებოთი სანქცი ვერ შეარყევს მას; უშიშოებს განმარტებს დროს სიფრთხილისასა და დალი გონიერების მისისა არს სანიმედოდ საფუძვლად მისა.

მივალს იგი ბოროტისა (მარტისა) ცხოვრებისა მიმართ, ჯთარტა მხედარი მოსწირაფე ბრძოლისადმი და მოიქცევს ძლეუთ.

მყუდროებს სულისა შეამსუბუქებს სიმძიმესა განსაცდელისა მისისასა, და შეუძრველობა მისი ჭსდევს მას, განნა სული მოშიშა შეიმოსების სირცხვითა; მივალს სისწიფლისადმი და შთაფალს ჯდრე უგვარობადმდე, მოითმენს ბოროტისა, თხნიერ სიმხნისა, რომელითადაც ჭყოფს თაზსა თხისათაზს უდიდესსა ბოროტისა.

ჯთარტა ყლორტი შეირხევს მტრითა მობერჯთა ქარისათა, გერეთაფე სანე მტრისა უბედურებისა მისცემს მძროწოლანობასა მოშიშარსა სულსა, შეაშეოთებს და დროსა სიფრთხილისასა მიიყვანს მას ადრეულებისადმი და შთაგდებს განწირულებისა შინა.

თ ა ჯ . ო .

კ მ ა ყ ო ფ ი ს ა თ ჯ ს .

ნუ დაიჯწიებ ში კანტა, ჯთარმედ მდგომარეობა შენი ქუშწყანასა ზედან განწიესებულ-არს სანუკუნოათა სიბრძნითა ღვთისა, რომელიმანდა იტის გული შენი, ჭხედავს ამოებისა სურჯლისა შენისასა და მოწიყალებით ჭკშირად უკუნ აქცევს ყურსა თხაჯსაგან შენისა.

განნა კანტა-მოყუარებისა მისმან მოიყვანნა წესიერებისა შინა ნივთნი, სარწმუნოდ მიღებისათა მათი კანტაგან.

კამომტდელსა შენსა განუსუწნებლობასა, რომელითა

ზედას ქსნივ, შენ, არა აქუსთ წყაროდ სხუა რადმე, ცან
 ნა უკუნურებს ამხარტავანებისა შენისა, ჭ უაღვროსა ჭ
 უბერობელობისა .

ნუ დრტუნავ მას ზედას, რადცა ინებს ჭ ბრძანა დმერ-
 თმან, არამედ განმართე გული შენი .

ნუ იტყვ ნურაოდეს თანსა შორის შენსა, ჯთარმედ უკე-
 თუ ჯყო მდიდარ ჭ ძლიერ, ანუ უკეთუმტა მანქუნდეს შო-
 სუსტნებამ, ჯქმნებოდიმტა ბედნიერ; იტია? რამეთუ თჯ-
 თოეთუასა მათგანსა აქუს თჯი სანჭირთებამ მიულობე-
 ლობისათჯს მათისა .

გლანანგნი ვერა ჭხედვენ უძღებებსასა ჭ ჭირსა მდიდარ-
 თასა; ვერა ჭტრძნობენ წყენასა ჭ მწუნასრებსასა მათისა
 ძლიერსა; არა უწყიანვე თუ ჯთარი მოწყინება არს მო-
 სუსტნებასა ჭ უქმობასა შინა, რამდლისათჯსცა თხრავს
 პედსა თჯსსა .

ღ ესრეთ ნურაჯსსა ბედნიერებსასა შეიშურულბ, ოდესცა
 დატებებოდეს მით ჯნმე, ჯნათჯან არა იტია შენ მწუნასრე-
 ბამ გულითა მისისა .

გმა-ყოფა მტირითა არს სრულება სიბრძნისა, განმამ-
 რაულებელი სიმიდიდრისა თჯსისა, შთაიღრმავებს მწუნას-
 რებსასა თჯსსა შინა, გარნა გმა-ყოფილი გული არს სანუ-
 ნჯე დაფარული, რამეჯსაცა მწუნასრება ვერა ოდეს მი-
 ეახლები .

უკეთუ არა დაბრმავდები შენ მანებებელითა ბედნიერები-
 თა, ჯდრე უფრთხილობამდე სიმართლისა, სომიერები-
 სსა, კანტ-მოყურებისა ჭ მდინაღ ბრძნობისა, არცა
 იქმნები უბედურ უმეტესითა სიმიდიდრითა .

სოლო იტია? ჯთარმედ ბედნიერება მატითასა-
 ნი ჭ უტუნალებელი არა განჭყოფს მოკუდავთაჯან .

კეთილ-მოქმედება არს გსამ კანტისა ღუთისადმი მომ-
 ყუანი, სოლო ბედნიერება არს სანდუნარი მისი, რამ-

ლისადმიც ვერ შემდეგებულ არს მიწითმად უწინაჲს
სიტყვასდის დანსრულებისა და მიღებად მისთვის გვრგვ-
ნისა სსუკუნესა შინა სუფევასა .

თ ა ვ ი . 6 .

ზ ო მ ი ე რ ე ბ ი ს ა თ ვ ი ს .

უდიდესი ღონე ძიებისათჳს კეთილ დღეობისა არს ამის
შინა , ვითარცად წამან განგამდიდრან შენ გონიერითა
სუფითა და სიმართლითა .

უკეთუ გნებავს , რათა სიმდიდრე ესე დაიჭუას ჯდრე სი-
ბერედმდე , იფლებადე გემთათ მოყუარებისაგან და დაი-
ფარე თაჳ შენი გამოუტყველობითა მისითა . და შორს
ყოფნითა მუდამ არაწმიდებისაგან ავგორცობისა .

ოდეს წარმოგიდგენს შენ იგი საჭმელთა ტკბილთა ;
ოდეს ღვინო ჰბრწყინავს ჭურჭელთა შინა ;
ოდეს იწყებ და ინებებ განცხრომისა შემოღებისა ,
მასშინ მოიწი-
ვს შენდა საფთხილებული დროა და ამისთვის ჰკამს ,
რათა დროსა მას განახმო გონიერება შენი და უკეთუ უსმენ
წინა-ღმდგომსა ზომიერებისასა მოსტყუვდები , და იქმ-
ნები განცემულ .

შექცევან , რამასდა ადგიოთქუამს არა სხუას რამე არს გა-
რდა შეტომილებისა , ჯნათგან საამოფნება მისი მიგიყ-
ვანს შენ უძლურებისადმი და სიკუდილისა , ხოლო შემდ-
გომად სიკუდილისა იქმნები ტყუულ მისა და იხილავცა
შენთანა შემქცეველთა შეკრულად მონებისადმი საზოგა-
დობისა მისისა .

ხედავ შენ მათ ტყუულ და უღონოდ და უკეთუ სნეულე-
ბისაგან არიან თაჳს-უფალ , გონებისაგან უთუოდ მოკ-
ლებულ , რომელიცა თჳნიერ რათა ამათ ყოფად არა შე-

საძლეებელ-არს .

მოკლითა შექცევთა აქუსთ მათ დღე შესწავლებელ , სა-
ფიქრებელ ზ ულხინო ჳნათგან მიღებულ არს გემო მს-
თგან , რათა არა ტკბილად ეჩუწნოსთ , რომელიცა არს
ჭრეულ საჭმელთა შორის ზ ესრეთ მსხუწრბლითა წი-
ნათუწ მხილუწლლობისათა მოუგოესთ ტანჯუა ღირსი
ჭმარებისათჳს ბორბოტად ნიჭისა მის .

ხოლო ჳს ვჭხედავ მაგალსა სიარულითა მსუბუქითა ზ
სავსესა სიამოვნითა , რომელსაცა განუვლიეს კერძო-
ესე შორად ; ვარდი გამოხატულ-არს ღწვთა ზედა მის-
თა ზ ტუარითა დილისათა ცხებულ არს ბანკე მისი ; სიხ-
რული ადრეული უბიწოებითა ზ წესიერებითა ჳბრწყინა-
გს თუაღთა შინა მისთა ; უბიწო მხიარულებს გულისა
მისისა არს მიზეზ გაღობისა , რომლითაცა ჳგაღობს
გზასა ზედა თჳსსა .

სახელი მისი არს სიმრთელე , შჯლ ზომიერებისა არს
მოცალეობით საქმეთა შინა ; ძენი მისნი არიან მტკიცე ,
ჳთარცა მთანი სანტონლოასნი , მიმწითომნი მწუწრუა-
ლითა კერძოთადმი სამკრეთისათა .

ესენი უგუწ არიან მგნე ზ მსწრათულ მორბენი ; განი-
ყოფენ ყოველსა სიამოვნესა თჳს შორის თანა-სწორად ;
ძუაღნი ზ ძარღვნი მათნი არიან სავსე ძაღითა ზ სიმტკი-
ცითა , ქმნა საქმისა დღითგან ჳდრე მწუხრადმდე ,
ჭყოფს შექცევასა მათსა .

შრომა მისცემს მათ მაღასა , ზ სერი მსუბუქი ზ სიმ-
რთელიანი ღანტკობს გემოვნებსა მათსა .

წინა-აღმდგომობა ვნებათა , არს უსაამოვნესი საქმე
მათთჳს ზ დიდება მათი ჳსძლევეს ჩუწულებასა შეუგუნასა .

შექცევა მათი ზომიერებითი არს გრძელ-ჳამოვან ; ძი-
ლი არს მოკლე , გარნა ძლიერი ზ მყუდრო სისხლი მათი
ესოდენ წმიდა არს , რადენცა სული მათი , მკურნალი

რად სანმარ-არს მათთვის ჭ შორს არს სამყოფთან
მათთან .

უშიშოებს არა მყოფობს შუღთს თანა კაცობრივთა ,
ზნათვან სხუათა ჭრწმუნებისა სსხლი მათი .

იხილე ჳთანრმედ არიან იგინი მოშიშებისა შინა მასინ ,
ოდეს ღრგუანი შინაგანსა დრღსა განიხილულს განტე-
მისათვის მათისა .

ივლტოდე ვნებისგან გემოთ-მოყვარებისა , დანიტევ
ყური შენი მატაურებით სავსეთა სიტყუათა მისთაგან ,
უგეთუ ისენ საამოებსა კმისა მისისასა ჭ აღიძრე მით ,
მასინ შეგობრკილავს შენ ბორკილითა სსუკუნოდთა ჭ
მერმე შეუღების მას სირტხჯლი ჭირი , სიკლანსაკე
ღ სინანული ; ძარღუნი შენნი განჭმებისა უკრძალულ-
ლობისაგან ; გორტი მოუძღურდების მტონარებითა ;
ძალი ჭ სიმრთელე დავიტევებენ შენ ; დღენი შენნი
იქმნებიან არ გრძელ-ჟამოვან ჭ უშატოვო ; სნეულე-
ბანი განკმირვულდებიან ჭ არღაჳნ იქმნების მომჭირნე
შენდა .

ნ ა წ ი ლ ი მ ე ლ რ ე -

ვ ნ ე ბ ა თ ა თ ვ ი ს .

თ ა ვ ი ა .

ს ა ს ლ ე ბ ი ს ა ჭ შ ი შ ი ს ა თ ვ ი ს .

იგი რამაც ალგუთქანის ჩუქნ იმედს არს სანამ ვარ-
დი, დაყარული თუალოცან ჩუქნთა შირულელ დონედ
აღყვანულებს მისი შესაყურ ჩუქნდა უმეტეს არს, ჯდრე-
და თანა-მდებობა ჩუქნგან მოლოდებისა მისისა, გარნა
ქადილი შიშისა მოიტყუმს გონებისა ჩუქნსა ძლიერისა
მძწოლანრებითა .

ნუბტა დაგაყენებს შენ იმედი, ნუტა შიში, სლუად
გზასა უბიწოსა, არამედ განემზადე შენ ყოველსა შინა
დროსათანა სწორად .

შიში სიკუდილისა არა შეაძწუნებს მართლსა ჭ ვნტა
არა იქმს ბოროტსა, ჭკამს რათა არა ეშინოდეს მისგან .

ყოველსა შინა წინათულ ჯანზრახულსა შენსა, გაქუნდეს
იმედი კეთილ-განმსჯელობისაგან ჭ უკეთუ უიმედობ მი-
დებსა მისსა, მაშინ ვერა-ოდეს მიიღებ მას .

ნუ შეირყევს სული შენი ამალსა შიშისაგან ჭ ნუტა და-
ითქენ რათა გული შენი შევდეს ფიქრსა შინა მსწრათ-
ლისაგან მოგონებისა შენისა .

შიში შობს უბედურებისა, ხოლო იმედოვნება შეეწევს
თავსა თვისსა .

ჯთარტა ხობობი, დევნილი მონადირეთაგან, დაითარტა-
ვს თავს ოდენ ჭ სხეულისა თვისისათვის არა წრუნავს,
ეგრეთულ მოშიშება ჯანბანსა შთაგდებს დანახეთქსა

შინა დიდსა .

იმედი ცუდი მოატყუებს უგუნურსა , გარნა გონიერი
არა უტევებს სიხარულსა მისსა გულსა შინა თვისსა .

ყოველსა სასურულსა შინა შენსა გაქუნდე წინა-მძ-
ღურად გონიერება , ჭნუ განაგრძელებ იმედსა შენსა
საზღვარსა ზედა შემძლებელობისასა .

რომელითაცა ღონითა , განზრახულისა შენისა საქმე
დაგზრგზნების ჭ გული შენი არა მოიწყლავს , უპაოუ
მოატყუადეცა იმედითა .

თ ა გ ა ბ .

ს ი ხ ა რ უ ლ ი ს ა ჭ მ წ უ ხ ა რ ე ბ ი ს ა თ ვ ი ს .

ნუ იქმნების სიხარული შენი ესრეთ უზომოდ , რათა
დაბთროს გონიერება შენი ჭ ნუტა მწუნარება შენი ეს-
რეთ განძლიერების , რათა შეაიწროოს გული შენი .
სოფელი ესე ნურა რას ჭყოფს შენთხს ესრეთსა სასიხარ-
ულთსა ჭ ესრეთსა სამწუნაროსა , რათა შემძლებელ
იყოს , ანუ ამძალებად შენდა , ანუ ამძაბლებად აწინდე-
ლისაგან შენის საზღვრის ზომიერებისა .

განიხილე სამყოფი ესე სამხიარულთა , რომელიცა არს
გარეგნით შემკულ ცხოველ-მსატვრობითა დაჭბერავს
მხიარულებასა ჭ რომელსაცა შინა განიცდი მხიარულე-
ბათა ძლიერთა ყოველგნით შემოკრებულთა .

ესენი იწოდებიან ძედ სიხარულისად ; სახე მათი ჭსინანს
შეგებულად ჭ მხიარულად , გარნა უგუნურებითა ჭ სირე-
გვენითა განატარებენ ყოველთა საქმეთა თვისთა .

ესენი არიან შებოკვილებულ ურთიერთარს შორის ჭა-
ჭვთა , ქმნილითა ყოველისა მისგან , რამცა არიან ქვეყა-
ნასა ამას შინა წარსაწყმედელნი ჭ სავნებელნი , რომე-

ღნიცა ისწორების ბოროტისადმი ოდენ ჭ ჯურღმულად
დანთქმისა განდებულ არს ფერკთა ქუშტზე მათთა .

მიანქტიუ ხედვანა შენი მეორისადმი კერძოსა ჭ იხილავ
ყოფასა მწუნარებისასა გვესა მას შინა დაფარულსა ხე-
ებითა, რომელიცა იმალავს ხედვსაგან კაცთასა .

გული მისი განბერილ-არს ოხრვსაგან ; შირი მისი იტ-
ყვს მწუნარებისა ოდენ სანიაზრსა ; იგი არა არს კმა
ყოფასა შინა ჭ ფიქრობს უბადრუკებათაჲს კაცობრი-
ვთა .

ტირილსა შინა განიხილავს იგი ჩუშულებითსა საქმესა,
კაცთა სიტყვებისა უსუსურებისა ჭ უსამართლოებისასა ;
ღ უტნრომელად ჭსტყვან თუანთაგან მისთა ცრემლნი,
რომლისაცა მიზეზ არიან განმწარებულნი სანიაზრნი
მისნი .

ყოველი ნათესავ უჩნს მას საესედ უსამართლოებითა ;
ყოველი მეგობარნი, მხილულნი მისნი, მიიღებენ
მწუნარებითსა თვსებასა გულისა მისისასა ; კმა მწუნა-
რებისა ჭ სულ-მოკლებისა მიეტემის მას დღივ ჭ ღამ .

ნუ მიიანხლები სამყოფისა მწუნარებისასა ჯნათგან სულ-
თქმა არს მომწყულელ ; იგი განაგებობს ნაყოფსა ჭ მი-
ზეზ იქმნების ყუაჯლთა დაჭნობასა, შემოკლებითა სი-
ტყვებისა წილკოტითა .

განეშორე სახლსა მჭმუნვარებისასა ჭ ნუ შეატენ ფე-
რკთა შენთა მის კერძოდ, სადაცა ცხოვრებს მწუნარება,
არამედ იზყარ თავ შენი კეთილ-გონერებითა, საშუაღსა
კუაღსა ზედა, რომელიცა მიგიყუანს შენ საამოთ გზით
სადგურსა განსულნებისასა, სადაც იზრდებიან უშიშოე-
ბანი ჭ კმა-ყოფანი, რომელთაგა შირი არს სასიამოფ-
ნო ჭ არა ფრიად მოხარულ, სახე მათი რიგინ ჭ არა
მოხუჭვილ . სიხარულსა ჭ მწუნარებასა სიტყვებისასა
ჭსტყვებენ იგინი თანა-სწორად .

მუნით, ზთარცა რომლისაჲმე მადლის ადგილით, ლაგ შენ უგუნურებასა და უბადრუკებასა მათსა, რომელნიცა გულისა შინა თჳსთა იმყრობენ სინარულსა და არა უკეთ სსუაჲ რაჲმე თან-მეგობრეჲ, გარდა სამარადელისა გემოთ-მოყუარებისა და მათისა, რომელნიცა განატარებენ დღეთა თჳსთა სარჯელითა უბადრუკებისა და განსაჯდელისა განცობრივსათა .

მიხედუ შენ ერთთადაც და მეორეთადაც და უგუნურებითა მათთა ქცევანთაგან დაცევ თაჳ შენი .

თ ა ვ ი ბ .

რ ი ს ხ ვ ი ს ა თ ვ ი ს

ზთარცა ქარბი ბოროტადი, ადქროლებითა თჳსითა, აღმოსოხრის ხეთა ძირითურთ და უსახურ ჭყოფს ზირსა ქულწყანისასა, ანუ ზთარცა ძრუა ქულწყანისა დანადრულვს ჭრყვათა თჳსითა უმტკიცესთა შენებულებათა, ესრეთულ გონებას ადძრული რისხვთა განჭყენს ყოველთა გერძოთა ზედა ოგრებასა; შიშნი და ვნებანი არიან გელთა შინა მისთა .

მხედულელი მისი ნუ დანიწყებ უსუსურებასადაცა შენსა და მანშინ თჳნიერ საჭიროებისა მიუტევებ შეტოდებასა სსუათა .

არ მიტეძული რისხუასა შინა, დანადრებე მყისვე მანვილსა მომწყლულელსა შენსა საკუთრად, ანუ გამარებულ-ჭყოფ დანადრებისადმი მტკრისა შენისა .

უკეთუ იტჳრთავ წყენასა მათმინებით, მანშინ მათმინება იგი შენი მოგანწერს შენ სიბრძნესა და უკეთუ სრულად აჭკოც მას გონებისაგან შენისა, მანშინ უკული შენი არღარ იმხილები სინანულითა .

✓ არს განიცდია ? ზთარმედ კაცია რისხუასა შინა მყოფი
 მოაკლდების გონიერებასა ჭ გულის-ხმის-ყოფასა, ჭ
 აძისთჳს ჭეულაობდ რისხუასა ჭ გაქუნდინ წინა-მდღურად
 მოთმინება ჭ სიმშჯდე .

ნუ რას განიზრახავ რისხუასა შინა, ჳნათჳს არა რა
 მისცემია ზღუასა დროსა ჯეჯჳსასა .

უკეთუ არა იმედოვნებდე ადურ სხმასა რისხჳსა შენი-
 სასა, ისწრათჳე განშორებად მისგან ; ანუ ყოველსა
 დროსა რისხჳსასა იყავ ფრთხილ, ჳდეს ცხად იქმნას
 დრო იგი უგუნურთა არა მოსწონნ სირეგუწნენი სხუა-
 თანი, გარნა გონიერნი კაცნი სრულად უგულერელს-
 ჭყოფენ მათ .

ნუ მიეცემი შურის-ძიებასა, ჳნათჳს იქმნებიან იგინი
 მტანჯულ გულისა შენისა, ჭ ტუდ-ჭყოფენ გეთილსა
 მოწყალებასა შენსა სხუათადმი .

იყავ შარადის მადრეკილ მიტევერისადმი, ჭ არა შუ-
 რის-ძიებისად რათა არ აწყინო მანყინებულთა შენთა,
 ჳნათჳს მძიებელი შურის-გებისა განამზადებს თაჳსა
 თჳსისა ჳურდმულსა ჭ ეძიებს საკუთრად წარწყმედასა
 თჳსსა .

მყუდრო ჭ ტკბილი ზასუსი მრისხანისა კაცისად, არს
 წყაღი დასხმულ ტეცხლსა ზედა ჭ შემცულები მტრისა
 მეგობრად .

უკეთუ წარმოიდგენ, თუ რაოდენ მტირე არიან რისხჳსა
 ჳირსნი საქმენი, მაშინ იხილავ თუ ჳთარ უგუნურად მი-
 სცემიან რისხუასა სხუანი .

წყარო რისხჳსა არს უგუნურება ჭ სიჯანბნე, ანუ დედ-
 ჳობა ჭ ჳდეს წარმოიდგენ თჳს შორის, მაშინ დაიჯე-
 რებ ჳთარმედ რისხუა უკანასკნელ შემოიდებს სინანულ-
 სა ჭ სირცხჳლსა უგუნურებითსა ფიცხელისა სჳნიდისი-
 სა მხილებითა .

თ ა ვ ი დ .

შ ე მ წ ყ ა ლ ე ბ ლ ო ბ ი ს ა თ ვ ი ს .

ჯთარტა განაფხუელი შემოიღებს დროსა ყუაჯლოვები-
სასა ჭ მოსტემს საამოვნოთა ყუაჯლოთა , ჭ ჯთარტა უაფ-
ხუელი ჭყოფოს მკასა ბედნიერობითსა , ესრეთუტ შემწყა-
ლებელობა განდაჭყენს კეთილ-მოქმედებასა თხსას საწ-
ყალოთა ჭ ულონოთა ზედა .

მქონებელი სხუათა სიბრალეულისა , განიმზადებს თანა-
სწოროსა თაჲსა თხსისასა შემწყას ; ხოლო კატი უწყალო
არა ღირს არს მისა .

ჯთარტა მესაგლავე ჭსტურეტს სისხლსა კრავსა თხსი-
სასა შეუწყალებელად , ეგრეთუტ კატი უწყალო განსატ-
დელითა სხვსათა , არა შეწუბდების ; ხოლო კატსა სიბ-
რალეულისა მქონსა შთამოცუჲან ტრემლნი , ჯთარტა ტუ-
არნი განაფხულისანი .

ამისთჲს ნუ გარე მიაქტევე ყურსა შენსა გმისაგან საწ-
ყალოთასა , ჭ ნუ ქუა-ჭყოფე გუფსა შენსა , მხედულნი
უბრალესა მწუხარებისა .

ოდეს ობოლნი გთხოვდენ შენ შეწვენასა ჭ ქურთინი
მოისწორადენ შენდა დროსა შეწუხებისასა მწუხებელ-
თაგან , მამინ მიიღე მათ თანა მწუხარება ჭ ისწორაფე კე-
თილი შურითა შეწვენად შეუწვენელთადმი .

ოდეს იხილო მოყვსი შენი შიშულად ჭ მთროლოარე
სიტვიზსაგან , რომელსა არა აქუნდეს თაჲსა მისადრეკ ,
მამინ შეუშე უშინაგანესა გუფსა შენსა სიბრალეული მი-
სი ჭ დაჭყარე იგი თერთითა კატთ-მოყუარებისათა , რათა
სუელიტა შენი ტოტხლად ოდენ ეგოს .

უკეთუ საწყალნი უძლურებით ჭკუნესენ სარეტელთა თჲ-

სთა ზედა ზე უბედურნი ოხრან უბანთა, ანუ სახეობანი
 ლეთა შინა, ანუ თეთრისა წუჭრითა განშუჭნებულნი კა-
 ტნი ითხოვენ შეწევნასა შენგან, მამინ ზთარ ძალ-გიტს
 განტხრობითსა შექტევსა შინა ყოფა ზე არა ფიქრი საჭი-
 რთებანთა-თჳს მათთა .

თ ა ვ ი ე .

დაუხეობულთა ვნებანთა-თვის ზე სიყუარულისა .

განუფრთხილდი ჭაბუკო კატო მატდურისა გემოთ-მოყ-
 უარებისა ზე შექტევასა, რომელსაცა გირჩევენ შენ რომ-
 კიანი დიაცნი, რათა მიგიყუანონ შენ გამოცდასა შინა .

ძალი ვნებანთა დაარღულს ზე დაამდაბლებს განმხედულ-
 ლობასა შენსა, ხოლო ფიტხელი მოსწრათუება წარწემე-
 დასა შენსა .

ზე ესრეთ ნუ დაუმორჩილებ გულსა შინსა მომწყულე-
 ლობასა მისსა ზე ნუ უტეკებ, რათა დაემონოს სული შე-
 ნი საამოებისა მისსა, ჳნათგან წყარო სიმრთელისა გა-
 ნჭკმების მტრისა დროსა შინა ტკბილ გემოვნებითა ზე
 მოაკლდების წყაროსა სიხარულისასა; მკვლავანება მო-
 გასწრობს შენ თჳთ უკეთესსა დროსა წელიწადისა შენი-
 სასა ზე მზე შენი შთავალს დროსა ყუაჯლოვნებისა შე-
 ნისას .

ნ ა წ ი ლ ი მ ე ს ა მ ე .

ახალგაზღვრულნი და სწავლნი.

ასულთ ჩემო, ისმინე მტრებმა კეთილ-გონიერებისა და განსძირენ განონი ჭეშმარიტებისანი გულისა შინა შენსა.

ლონითა ამით საამო გონიერება შენი უდიდესსა შევნიერებასა მისტუმს სახესა შენსა და სიმეწიამუღესა ქმისგანსად ვარდისა და დიდგვანს სისუფუთესა შენსა, თვთ დროსა ზირველისა ცხოვრებისა შენისასა.

დროსა გასაფხულსა სიყრმისა შენისასა, და განთიადსა დღეთა შენთასა, ოდეს მამა კაცნი მოგაძეურებენ შენ მკუჭითსა სახედუროსა თვისსა და ბუნება ცხად იქმს წიადილსა მათსა, მაშინ გაფრთხილდი შენ მანათურთაგან სიტყვათა მათთა და დიდგვარე გუფი შენი და ნუ მისტუმ ყურსა შენსა მოწინააღმდეგად გამოცდილებებისა მათისა და ჭრწმუნებისა.

მოისხენე, ვითარმედ შენ კაცისა ხარ გონიერი მეუღლე და არა მხევალი ვნებათა მისთა, დაბადებულ ხარ შენ არა ამისთვის ოდენ, რათა ქვეა სათნო ყოფა უგუნურობითთა გემოთ მოყვანებათა მისთა, არამედ შემწედ მისა შრომათა შინა სიტყვებისა მისისათა. სათნო ყოფად მისა ფაქიზითა ვრთგულებითა შენითა და გარდახდად ვახშისა ზრუნვისათვის მისისა, თანა-სწორითა სიყვარულითა?

ვინ ქმარებებს გულისა ქრმისა და ვნა ჭეფლობის სრულეობით სულასა მისსა.

მიხედე არა იგია, რომელიცა ვაღს საამოთა ქაღწეულებითა, ჭრდის უბიწოებასა გუფი მისი და კეთილი ქტეულება გამოხატულ არს დაწვთა მისთა ზედა?

ველნი მისნი ეძიებენ საქმესა ჭ ფერხნი მავაღნი
 ჭ იქი გამკებულობისათჳს სახლისა, არა დაეღაღჳან.

სამოსელი მისი არს სუფთა, საჭმელი ზომიერი, სი-
 მდაბლე ჭ სიმშუდე ჭყოფენ გჯრჯუნსა მისსა.

სიტყვანი უსამოგუნესნი არიან ენასა ზედა მისსა, თა-
 ფული გარდამოსწუჭითინ ბაკეთა მისთა.

კეთილსა ჩვეულებასა ჩხვენებენ ყოველნი სიტყვანი მი-
 სნი ჭ სიტყვს მკებლობასა შინა მისსა მეფობენ სა-
 ამოებანი ჭ ჭეშმარიტებანი.

სწავლა სიბრტყლისა მისისა არს ერთობა ჭ სიმდაბ-
 ლე; მშუდობა ჭ ნეტარება არიან ნაყოფნი მისნი ჭ კე-
 თილ-მოჭმელება მარჯუნით მისა, თვალთა შინა მისთა
 ჭბრწყინავს სიტრფოება ჭ სიყვარული, ხოლო მორც-
 ხვობა ჭსჩანს წარბთა ზედა მისთა; ენასა უაღვიროსსა
 არა აჭვს ადგილი მასთანა; ზატოჯს-ცემა სავსე კეთილ-
 მოჭმელებითა მისცემს მას მღუმარებობასა.

ოდეს არს სადამე განკითხვა, უდიდესისა მისისა ჭ კე-
 თილი სახელი მეგობრისა მისისა, გიობითა აღივსების
 ყოველსა შინა კერძოსა, მასინ თითსა მღუმარებისასა
 დაიდებს იგი ზიქსა ზედა თჳსსა ჭ არა ოდეს განეღე-
 ბის, თჯნიერ კეთილის-მყოფელობისა ჭ სიყვარულისა
 მათისა.

მკერდი მისი არს საყდაჩი მოწყალეებისა, წიადი მისი
 არს სამყოფი სიწმიდისა ჭ სუელი მისი არს სახელი კე-
 თილისა საქმისა.

ნეტარ არს მოკუდაჯ მიმყვანი მისი ცოლად, ჭ ქალი
 მისი მწოდებელი დედად.

წომელსაცა შინა სახლსა უფლებს იგი არა განვალს
 მუნით მშუდობა, ჳნათჯან მბრძანებლობს გონიერად ჭ
 ყოველნი თჯნიერ დრტჯუნსა ემოწიილებიან მას.

ადღებობს ადრე, ფიქრობს საქმეთა თჳსთათჳს ჭ გა-

ნუწიესებს თუთოეულთა შესაფერთა საქმეთა .

ზრუნვა სახლეულთათჳს არს მისა შუება ჭ შექცევა ,
სიწმიდე ჭ ზომიერება არიან შეენიერებანი სახლისა მი-
სისანი .

კეთილ-გონიერებითი სიფრთხილე მისი , მისცემს შა-
ტივისა ქმარსა მისსა ჭ ქმარი მისი ისმენს ქებასა მისსა
ჭეშმარიტებითა გულისა სიხარულთა .

ესე აღამაღლებს გონიერებასა შჯლთა თჳსთასა სიბრ-
ძნითა ჭ სახე მისი განსწავლის ჩვეულებასა მათსა .

სიტყვა მისი არს სჯულთა-თჳს ღმრთისა მათდაში ჭ
სახე მისი ჭყოფს მათ შორის შორნილებასა .

სახლეულნი მისნი იფლტიან გმისაგან მისისა მტირე წა-
დილი მისი მსწრაფლ აღესრულებიან , ამისთჳს კვალად
სიყვარულთა მისითა არიან საესე გულნი მათნი ჭ კე-
თილ-მოქმედება მისი აძლეგს ფრთეთა ფერხთა მათთა .

ბედნიერებანი არა დიდ გულ-ჭყოფენ მას ჭ დროსა
უბედურებითისა წყლულებისასა განჭკურნებს იგი ჭ ბო-
როტსა ბედსა იტჯრთავს შოთმინებით .

იგი დაატკბობს განუსვენებლობასა ქრმისა თჳსისასა ,
ბრძნულთა ჭრჩევთა ჭ შესამუბუქებს მას დაამებითა თჳ-
სითა ; ხალა ქმარი მისი მისცემს სახლსა თჳსსა ხე-
ლმწიფებასა შინა მისსა ჭ მიიღებს მისგან ნუგეშინის-
ცემასა .

ნეტარ არს , განვამოკრებ კვალად ქმარი ესე ჳთარისა
დედაკაცისა ჭ ნეტარ არიან შჯლნიცა , ღირსებულნი დე-
დად წოდებისა მისისანი .

ნ ა წ ი ლ ი მ ე ო თ ხ ე .

თ ა ჯ . ა .

მ ე უ ლ ლ ე ო ბ ი ს ა თ ჯ ს .

მიიყვანე შემწე ჭ დაემორჩილე ბრძანებისა ღვთისას ;
იზიარე ცოლი ჭ ჭყავ თაჲ შენი ერთგულ წევრად სასო-
ვადობისა .

განს განსჭვრიტე ზირველად განიერებით ჭ ნუ აღ-
სრულებ მჭსწრათულ თუქრსა შენსა , ჳნათგან აღრჩევისა
შენსა ზედან არს დამოკიდულ ყოფადი ბედნიერება შენი .

უკეთუ ქალი , მოსწრათუ თვალის მოტატებისა შენისა ,
ჭკარგავს დროსა მრავალსა მორთვისა შინა თჳსსა ; უკე-
თუ ჳთარცა დმერთსა მსახურებს სიკეკლეუტესა თჳსსა ჭ
ჭყვარობს სშენსა ქებისა თჳსისასა , იტინის უსომოდ
ღ უბნობს მადლად , განსრულ არს მამეულთ სახლით
თჳსით ჭ არს ნიანდაგ მყოფობს მას შინა ; უკეთუ თვალ-
ნი მისნი ჭხედვენ კაცთა კანნიერებით ჭ შრცხვად , მსშ-
ინ უკუნ აქტიე ზედჳ შენი მისგან , უკეთუ შეენიერებანცა
მისი ჭმსგავსებდეს შეენიერებისა მზისასა ; ივლტოდე
მისგან ჭ ნუ უტევებ , რათა სული შენი იყოს მსხვერპ-
ლად მისა გონებისა შინა შენსა .

ხალა ოდეს ჭზოგო შენ გულით კეთილი , შეუღ-
დებული მყუდროსა ქტეჳთა , კმითა განიერებითა
ღ სახითა მოსაწონი შენი , მამინ მიიყვანე ქალი ესრეთი
სახლად შენდა , რათა იყოს იგი დირს მეუღლეობისა
შენისა შემწედ ჭ მოსწრათუდ ერთგულობისა შენისა .

შეიყვარე იგი ჳთარცა კურთხევა ზეტეირი ჭ დირს-ჭყავ
იგი სიყვარულსა ქტეჳთა კეთილისა გულისათა .

იგი არს უფალ სახლისა ჭ ამისთჳს ზატოვს ტემად მის
რათა სახლეულნიცა შენნი დანიტვევდენ მისდამი მოწი-
ლებასა .

ნუ წინა აღუდგები ნებისა მისსა უმიზეზოდ, ჳნათჳს
მოზიარე არს იგი შენთანა მწუხარებისა ჭ განტყობისა
შენისა .

შეტოდებაჲ მისი განმარტე მყუდროებითა ჭ ნუ ითხოვ
მისგან, ჳთარტა თანამდებ იყოს იგი ზატოვს-ტემად შე-
ნისა უთავაზობისა .

არწმუნე მას ყოველი საიდუმლო გულისა შენისა, ჳნ-
თგან ერთგულებითითა ჭრწევთა მისითა არს მოსტყუგ-
დები შენ .

იყავ საწმუნო საწოლსა ქორწინებისასა ; ჳნადგან იგი
არს დედაჲ შჳლთა შენთა .

ოდეს იყოს იგი უძღურ, ანუ ვნებულ სნეულებითა, მა-
შინ მხურვალებითა შენითა დაატკბე ჭირი მისი ჭ უმე-
ტეს მწუხარიაწათა სახითა შენითა ჭ სიყვარულიანითა
შეუმსუბუქე ტკივლი მისი ჭ გამოიმეტე ათასიცა მკურ-
ნალი .

გასინჯე უსუსურებატა ბუნებისა მისისა, ჭ ნუ იქმნები
მისდამი უსომოდ ფიცხელ, არამედ მოიგონე შენიცა
არს სრულება საქმეთა შინა .

თ ა ვ ბ .

შ ა მ ი ს ა თ ვ ს .

შენ მამობასა შინა მყოფმან იფიქრე სიდიდე ნიჭისა,
რომელიცა გრწმუნებია შენ ჭ გამოზრდად მათდა, რო-
მელიცა მოსრულან შენ მიერ ქვეყნად, შეკრულხარ
დატვად მათდა ჭ შეწევნად .

შენსედა ანს დამოკიდულ ესე, რათა შუანი შენნი იყ-
ვნენ მაკურთხეველად ანუ მტანჯველად სიტოცხლისა შე-
ნისა; სასარგებლოდ, მოქალაქედ, ანუ უღირსად.

განაწიესე კეთილისა დროსა სწავლას მათი ჭ გომოსარდე
გონებს მათი განონითა ჭ ჰსჯულითა ჭეშმარიტები-
სათა.

ნუ განიერი თვალთაგან შენთა წადილსა მათსა; მოიყ-
ვანენ იგინი სრულებისადმი სიტკბოებისა ჭ ნუ ჰყოფ,
რათა ჯთარიმე სიბოროტე ჩვეულებისა მათისა აღი-
წარდოს მათ თანა.

ღონითა ამით აღიწარდებიან იგინი ჭ იქმნებიან, ვი-
თარცა ხენი კეთილ-სიტკბოებისა ჭინიგისანი; თავნი მა-
თნი ამდღედებიან, უფროს ხეთა მუხისათა ჭ გონებანი
გულის-ხმიერებისა მათისანი განირთხმიან უფროს ვარ-
სკულანგთა.

ქენი ბოროტითა სავსენი არიან საკდემელ მამისა თვ-
სისა, გარნა კეთილის-მოქმედნი მისცემენ ჰსტივისა მო-
ხუცებულსა თმასა მისსა.

შენ ხარ უფალი ქვეყანისა ამის ჭ ნუ ჰყოფ რათა არა
იტოდე მოქმედება მისი, ჯნათგან მოიძგ მას რასაცა და-
სთეს.

ასწავე მათ სიმადაბლე, რათა იყვნენ მაკურთხეველ შე-
ნდა, ასწავე მათ კეთილი მოძღვარება ჭ არა ექმნების
მიზეზი ოდესმე სირცხვლით განწითნებისა.

შთაღრმავე სულსა შინა მათსა შიში ჭ სიყვარული ღვ-
თისა ჭ დატკბების იგი კეთილ-მოქმედებითა ჭ განძირე
გულთა შინა მათთა კაცთ-მოყვარება, რათა მოიგონ მა-
თცა სიყვარული სხვათა.

ასწავე მათ ზომიერება ჭ დატკბები სიმართლით;
ასწავე მათ კეთილად განმჯსჯელობა, რათა შეუდგეს მათ
ყოველგნით ბედნიერება.

ნუ დანიჴწიყებ რათა ჴყო იგინი მარტლად ჭ უზაკუჭლად, რომელითაც მატოვ-ცემულ-იქმნებიან იგინი კაცთაგან ჭ არა ოდეს გამხილებს სჯინდისი შენი .

განაწესენ იგინი მზრუნუჭლად ჭ მოსწოკათედ საქმისა, რათა განიმრავლონ მათ სიძლიდრენი ; ასწივე მათ კეთილი ნუჭულებს ჭ ამადლდენ გონებითა ; განამდიდრენ იგინი მეტნიერებითა რათა იყუნენ სსსარკებლად სიტლტხლენი მათნი ; ასწივენ მათ ჴემმარტიო სარწმუნოებს რათა სანეტარო იყუჭნენ ადსასრულნი მათნი .

თ ა ვ • ზ •

ძ • ს • ა • თ • ვ • ს •

ისწივე კაცო მტნებს ყოველისა შემძლებელისა ჭ შესძინე თვთ შენ მას მოძღუარება მოტემულიცა მისგან ბრძნულითა ბუნებრივთა მაგალითითა .

წარვედ უდაბნოსა შინა ჭ იხილავ მუნ წიეროსა, რომელიცა გამსახურებს შენ მაგალითად . აღიქვამს იგი მონუტებულსა მამასა თვსსა ფრთეთა ზედან თვსთა ჭ განუსვენებს მას მყუდროსა ჭ უშიშარსა ადგილსა ჭ აღზრდის მას საჭმელითა ჯდრე სიკუდილადმდე .

შემწყალებლობა ძეობითი უძრფაისეს არს, უფროს ყოველთა კეთილ-სუნელთა სპარსეთისათა დაკმეულთა, რომელიცა გამოუტეგებს თვსით სუნსა სანამოსა არამატისასა, რომლისაიცა კეთილ-სუნნელებსა განჭყენს ქარნი საშუადლო ველთა არაბიისათა .

ღ ესრეთ იყავ მამადლობელ მამისა შენისა, ამისთვს თანრმედ განქუს მისგან სიტლტხლე ჭ ერთგულ დედისა შენისა, ჴნათგან ეტვრთე მას მუტლითა .

ყურად-იდე სიტყვანი მშობელისა შენისანი, ჴნათგან

იგინი უბნობენ სატკებლად შენდა ჭ ემორჩილე სნდუქ
ძსა მათსა , ჳნათჳან სიყუარული შენი ათქმეჳნებს მას
ზიარსა მათსა .

იგი ეტად რათა გჳოს კეთილ-ჩუღულებინად ჭ შენტა
ეტადე სიამოვნესა მისსა , მიეტ მოხუტებულობასა მისსა
ზატოჳ , ჭ ნუ ჭყოფ ამას რათა მკტლუანნი თმანი მისნი
იყუნენ მტირესა შინა ჳნატოჳს-ტემასა .

ნუ დაიჳწყებ უსუსურებსა სინჩოებისა შენისასა , ჭ
ნურტა სხუასა ჭ სხუასა დროსა აღსრდისა შენისასა .

შეამსუბუქე ჭირი მოხუტებულთა მშობელთა შენთა ,
შეეწიე მათ ჭ გუფს მოდგინებით ჭმისახურე ჳდრე აღსა-
სრულამდე სიტოტლლისა მათისა .

ესე ჳთარითა ხატითა შთაჳლენ იგინი ჳანსუღნებითა სს-
ფლანგსა შინა ჭ შჳლნიტა შენნი , მიმღებულნი მანკლო-
თისა შენტან , აღასრულებენ შენებრ თანასწოროთა თანა-
შდებობათა თჳსთა .

თ ა ვ ი . დ .

ქ მ ა თ ა თ ვ ი ს .

თქუღნ შჳლნო ერთისა მამისანო , ჭ მწოჳელნო
სძისანო ერთისა დედისა ძუძუთა , იჳაჳთ შეკრულ კანჳში-
რითა ერთ ნაწილეობითისა ძმობისა სიყუარულისათა ჭ
დაიტყუთ მშჳდობამ სახლსა შინა მამისასა ყოჳლითა კე-
თილ-მოქმედებითა .

ლოდეს ჳანიყუნეთ ქუღნყანასა სედა , მამინ მობისენეთ ,
ჳთარმედ ნათესაჳობა , შემანერთებელი თქუღნი , ითხოჳს
თქუღნტან კანჳშირისა ურთიეროისა სიყუარულისასა , რათა
გრთმანერთსა არა ჭტონებდეთ უტხოდ .

შეეწიე ძმასა შენსა ჳანსატდელსა შინა ; დასა შენსა

შევითსა ჭ მწუხარებისა შინა ჭ ნუ დაუტევებ შათ .
 ესე ჟთარითა ხატითა ბედნიერობა შამისა შენისა მო-
 ვადას სრულებისა შინა გუარისა თვისისა , წარუწეს მ-
 მულისა განახლდების ამის ერთმანერთისა სიყუარულითა
 ჭ განგრძელების ყოველთა შჯლთა ჭ ნათესავთა მისთა
 შეგდა .

ნ ა წ ი ლ ი მ ე ხ უ თ ე .

წინასწარ მხილველთა ბიზანსურ
დოქსა მეზრსხუა ღ სხუა ბიზანს-
თვის .

თ ა ვ ი . 5 .

გონიერებისა ღ უკუნურებისა -
თვის .

ნიჭნი გონიერებისანი არიან საუნჯენი შაღლისანი,
რომელიცა მოსტუმრ მათგან ნაწილსა თუთაუულთა ნე-
ბისაებრ თვისსა .

ზნათგან ნიჭებულ-გყო შენ სიბრძნითა მადლმან , ზ-
ნათგან განანათლად გონებაჲ შენი , მას იზიარე შენცა
უკუნურნი მოძღურებისადმი მისისა , ხოლო გონიერნი
სარგებლობისათჳს შენისა .

ჭეშმარიტსა ბრძენსა არა აქეს ეგოდენ ამშარტავანი
სული , ჯთარტა უმეტარსა , ზნათგან გონიერნი იჭუსუ-
ლებენ ჳშირად ღ გამოსტვლიან ნებსა თვისსა , ხოლო
შირის შირ ამისა უკუნურნი არიან მიუდრეკელ უთქ-
რებულ ჳსათჳს , რამცა გინდ იყოს ყოველივე უწ-
ვიან არ მეტნიერთა არა რამესათა .

ამშარტავანება კაცისა უკუნურისა თრიად შეურატხ-სა-
ყოფელ არს ღ უაღჯროთა წადილითა ლაშარაკი არს
უსომო უკუნურება , გარნა სიბრძნე ითხოვს , რათა ჳ-
ტჯრთოთ სირეგუნე მისი ღ ვჳსწუხდეთ შეტთომილები-
სათჳს მისისა .

ნუ მადლობე შენითა რამთაჲ თუქრითა , უკეთუმტა იყოს

ბრძნული, ნუ იქადი გონიერების უმაღლესობითა, თუან უმაღლესი მეტნიერება, რომელსაც მისწუთების კაცი არა სხუა რამე არს, ჯთარ სიბრძნე ჭ სიხილება.

კაცი, მგრძობელი ნაკლუღევანებისა თვისისა, არა შეოთავს მეტნიერებითა თვისითა, რათა ადავსოს ნაკლუღევანება თვისი მით რამცა არა აქუს.

შირის-შირ ამისა, უგუნური იხილულნი დაუყოვნებელად ჯწროსა სიღრმესა გონიერებისა თვისისასა, ჭ შეექტყან კენტებითა მით, რომელნიცა არიან თსკერსა შინა მისსა, რომელთაცა შეჭკრებს ჭ აჩუტნებს სხუათა ნატულად მარჯარიტისა; იხარებს უზომოდ ქებისა თს თვისისა, რომელსაცა ქებასა მისტემენ მჭსკავსნი თსნი.

იგი დიდებულებს შოვნისათს ესე ჯთარათა ნივთისასა, რომელნიცა არა რად ღირან; გარან ვერა-მხედულნი ვერა რამესანი, რამცა არა იცინა შერატხულნი მას მეტნიერნი კაცნი სირტხულად.

არა ეძიებს სწორესა კუალსა სიბრძნისასა, არამედ ერთსა ოდენ შეტოზმიღებასა ჭ შეურატხისა იმედისა თსისასა მატოუნებელსა, რომელიცა არს ჯიღდო შრომისა მისისა.

მეტნიერი განაშენებს ჭ განამდიდრებს გონებასა თსისა მოგონებითა ნივთითათა; განმრავლებს სწავლათა იქმს სიხარულსა მისსა, რომელითაცა ჭყოფს იგი სსარგებლასა ქულტყანისადმი თსისა ჭ დავჯრჯრდების მატოითა.

იგი ჭრწმუნებულ-არს ჯთარმედ შირველი ჭ უსარგებლესი სწავლან, არს მოძიება კეთილ-მოქმედებისა ჭ მერმე ყოველსა დროსა თსისა ჭ გუფს-მოდგინებასა ჭხმარებულ-ჭყოფს, რათა გამოიღოს მუნით ნეტარება თსნი ჭ მოყვისისა აქა ჭ მომავალსა შინა საუკუნესა.

მ ა გ ი ბ

ს ი მ დ ი დ რ ი ს ა ჭ ს ი გ ლ ა ხ ა კ ი ს ა თ ვ ი ს

განცმან, რომელსაც მისცა ღმერთმან სიმდიდრე, ნიჭისათვის, ესე იგი არს, განიერითა ღონითა სასარგებლოდ განრებისათვის, მიიღო ზეცით ესე ზთარი განთვსებული წყალობა.

იგი ქსტურეტს შესამატს თავსა უჭკეშმის რიტესითა კმაყოფითა, ამისთვის ზთარმედ საშუალობითა მისითა შემძლებელ-არს ქმნად კეთილის მოყუროს მიმართ თავისა.

შეეწევს გლახაკსა განსაჯდელსა შინა ჭ უერ ღაითმენს ძლიერისაგან შეწუხებისა უღონოსასა.

იგი ეძიებს გულის-მოდგინებით ღირსთა შეწყალებისათ; ჭსტობს ნაკლულეგანებსა მათსა ჭ შეეწევს მათ გასინჯუთ ჭ არა საქებლად.

ჭყოფს მრავლთა სამუშაოთა საქმიეთა ჭ მით განამდიდრებს ჭუჭყანასა თავსა; მისცემს გულის-მოდგინებისა ჭუჭყანის მოქმედთა ჭ შემოიყვანს სრულებისა შინა კვლავნებისა ხედვითა ჭ საქმითა.

შეტსა საწოვანისა თავისასა ჭრატს შესაფერად საწყალობა განრემოს თავსა მყოფთა ჭ არა ინებებს რათა მლოდნელნი მისნი მოტყუდნენ.

ბუნებითი-კეთილი ნება მისი არა რომლითაჲ ბედნიერებითა დაიყენების. არამედ იშუებს სიმდიდრისათვის თავისა.

ჭარნა ზირის-ზირ ამისა უბედურ არს იგი, ჯნტა განმარაგებელი საურჯისა თავისა, არს კმა ქონებითა ღდენ მისითა, ვამ უგულვებელს-მყოფელთა ჭ შესწუხებულთა;

საწყალობისა და არა მხედველთა თუღთა ჰიროთა შათთა
 ზედა გარდამოდინარეთასა .

ბოროტი-მდიდარი კეთილ-დღეობს შეწუხებითა საწყა-
 ლთათა , არა გრძობითა ჭირისა მათისათა და დაგლანაკე-
 ბა ძმისა მისისა არა მიზეზ ჰსტემს მტირესა მწუხარებისა
 იგი დატკებების ცრემლითა თბოლთათა , ზთარცა ჰსძი-
 თა , და ტირილი ქვრივთა ყურსა შინა მისისა არა ზთარცა
 საამო ხმა საკრავთა .

გული მისი არა განთვითცხებულ სიმდიდრისა სიყვარუ-
 ლითა , არა შემძლებულ არა დათმენად მწუხარებისა
 და არცა განსაცდელისა .

გარანა უსამართლთა ყოველგან წყლულად ატარებს
 მას და ცხოვრებს ნიანდაგ შიშისა შინა ; ღელავს სულისა მი-
 სისა და სიფიცხე ვნებათა კმად აძლევენ მას ნატყალსა საწ-
 ყალობასა , რომელნიცა მძლავრობით განუბედურნა მან .

შესაძლებულ-არასა ? შესწორებს საწყალობა და გლანაკეთ
 განსუწმენებისადმი , შოთთი და მძწოლვარობა იგი გუ-
 ლისა ბოროტთა მდიდართა ?

ინარებდინ გლანაკეთი , და უფროსდა სიგლანაკეთა თჳს
 თჳსთა ინარებდინ , რომელთაცა სინარულისათჳს აქუნ
 მრავალნი მიზეზნი .

იგინი ეკადენ დატკებებიან განსუწმენებითა სულისა თჳ-
 სისათა , რადეცა არა უსხენ გარემო თჳსსა ზურისა
 მტენი .

იგინი არა შოთთვენ მრავლითა სასლუელითა და არცა
 თხოვნითა უცხოთათა მწუხარებენ .

მოკლებულნი ტკბილთაგან საჭმელთა , მოკლებულცა
 არა სნეულებისაგან .

ჰური , რომელსაცა ჰსჭამს იგი , არა უსამოვნეს განა-
 ძლებს კუჭსა მისსა ? და წყალი რომელსაცა ჰსუამს იგი ,
 არა უკეთეს მოჭკლავსა წყურჯლსა მისსა ; ჯდრელა გემო-

განნი ზე უფროსდა გჳსთქვა გესლოვანნი სსტმელნი ზე
სასმელნი მდიდრისანი ?

მუშაობა მისი ჰყოფს სიმრთელეს მისსა ზე ძილსა და-
მსტკობელსა, რომლისადა ბუმბულისა უკეთესი სარე-
ტელი ვერ შემძლეულ-არს, რათა განუსუწნოს მტონარ-
სა ზე წინამდებსა .

წინადასა თვისსა სრულ-ჰყოფს საზღურითა შემძლებე-
ლობისა თვისისათა ზე კმა ყოფითა საესე მყუდროებას,
რომლითადა დატკობის იგი, უმეტეს საამო არს ყოვე-
ლთა სიმდიდრეთა ზე დიდებულებათა .

ზე ესრეთ ნუ მიენდობის მდიდარი, სიმდიდრესა თვისსა
ზე ნუტა გლახაკი მამუდგარების უზოვარებითა თვისითა,
ამისთვისა ჯნაღან წინათუშ მხილულ-ობამან განუყო
თათოულობა სიმდიდრე ზე ნეტარებას .

თ ა ვ ი ბ

უფლისათვისა ზე სახლეულთა მისათა

კაცი მყოფი მონებასა შინა ნუ რჩება მონებისა უდ-
ლისა შენისათვის, ჯნაღან განსაზღურება გვე არს ღუ-
თისა .

ყოფასა მავასა შენსა აქუს სარებულადი, ჯნაღან განგა-
შორებას შენ იგი განუსუწნებლობასა ზე წრუნუასა სი-
ტრულისასა .

მატიონება მსახურთა არს, ერთ-გულება; ტხადნი კე-
თილ-მოქმედებისნი მისნი არიან სიშდაბლე ზე მოწინალება
ზე ესრეთ მართმინე ოდეს გამხილებდეს სიტყვთა უფალი
შენი ზე სიტყვასა ნუ უკებ დროსა რისხვისასა, ჯნაღან
მდუმარება შენი არ დაჰწყებულ-იქმნების .

ჯანუერთხილდი სასარებულობასა მისსა, ზე იყავ ერთ-გულ

მისგან ჭრწმუნებულსა საქმესა შინა .

დრო ჰ მუშაობა შენი მიეწერების მას ; ნუ მოატყუებ ნურა რადთანე სანითა , ამისთჳს ჳნათგან მიიღებ მისგან წყალობასა სამსახურისათჳს შენისა .

ჰ შენ უფალო მონისათ , იყავ მართალი მსახურისადმი შენისა , უკეთუ გნებაჳს იმედოვნება ერთ-გულებისა ჰ სამსახურისა მისისა ; ბრძანება შენი ჯერ-ანს რათა იყოს მრთელითა გამშინჯულადობითა , უკეთუ გნებაჳს მსწრა-ფელ დამოწმადობა მისი

ჳნადგან კაცია ანს იგი , აქუს კაცობრიჳ გონიერებაჳჲ ; რისხუა ჰ აუტყულებსა შემძლებელ არიან შთანერგუად მის შორის შიშისა , რომელითაჲცა არა ლდეს იქმნების მის შორის ჭეშმარიტი სიყუარული შენი . სიტყუთსა მხილებასა შენსა შეაერთე მოწყალებაჲცა ჰ სიმართლე დაიმართნე გელმწიფებასა შინა , ესე ჳთარითა ხატითა სიტყვა შენი ამხილებს გულსა მისსა ჰ თანა-მდებობასა თჳსსა ჭყაფს მხიარულებით .

მადლობა მოიწვევს მას მსახურებად შენდაში , უმწვერ-ვადესითა მოსწრაფებითა , სიყუარული შენი განადჳძებს მას მოწმადობად შენდა მხიარულებით , გარნა ნუ დაიჳწყებჳ წყალობად მისა შესაფერისამებრ სამსახურისა , მსწრაფლისა მოწმადობისა , ჳსტიოსნად ქტუჳსა ჰ ერთ-გულებისათჳს .

თ ა ვ ი დ

ს ა მ გ ა დ ო ბ ე ბ ი ს მ ო თ ა ვ ე გ ი ნ ა მ თ ა ვ რ ა
ჰ უ მ ი ვ რ ო ს ი კ ა ტ ი ს ა თ ვ ი ს .

ჰი შენ რომლისაჲცა ძენი კაცთანი თანა-სწორ არიან , რომელთა ჳგადაცა მიგიღია შენ მბრძანებლობა ჰ რე-

შეწინააღმდეგებდა სსკანმკებლად შენდა; განიხილეთ
 ძიმე ჭ თანა-მდებობა ჭმსგავსი წინდისა ამის უდიდებუ-
 ლესისა შენგან. ჭ დიდბულებს მდგომარეობისა შენისა!

შემოსილ-ხარ შენ ჰატიოსნითა სამოსითა მჯდომი სა-
 ყდაჩსა სედა, დიდებულებს ჭყარავს ღაწვითა შენთა; გი-
 ზყრის მბრძანებლობს ხელთა შინა, განსა შემკულებს ესე
 მოცემული შენდა არა შენთჲს ოდენარს, არამედ გრწმუ-
 ნებიეს შენ ივინი სასოკადოსათჲს სარგებელისა ერთასა.

დიდობს უმფროსობისა არს ბედნიერება ქვეშე-გრდო-
 მითა, ჯნათგან შემძლებელობს მისი ჭ კელემწიფებს ჭს-
 რდის გუფთა ქვეშე-გრდომითა მისთასა.

გონებს სასოკადოების მოთავე ჰირისა აღიწევს უმი-
 ლესს მდგომარეობისა მისისა, ჯნადგან განიხრახნავს
 დიდთა თჲს სსქმეთა, ჭ ერებს გუფს მოდგინებასა შემ-
 ძლებელობისა თჲსისასა შესაბამითა სსქმეთა შინა, იგი
 შემოჭკრებს გონიერთა კანთა ქვეშე-გრდომითა თჲსთა-
 გან, ითხოვს ერთგულებითსა ჭრჩევასა მათგან ჭ მოის-
 მენს ჭსრთა მათთა.

შეცადინობს ქვეშე-გრდომითა თჲსთა ჩუწულებისა ჭ
 წადილისა ცნობასა, განიხილავს ჯთარებასა მათსა, ჭ
 ჯანაწესებს მათ თანა-მდებობისაებრ ჭ ღონისა მათისა.

მოხელონი გამორჩეულნი მისგან დაცულნი სიმართლე-
 თ, ჭ იგი არა უტევენს მოტყუებასა თჲსსა საყვარელ-
 თაგან თჲსთა.

ჭსწრავობს სასოკადოებასა შინა შემოღებასა, კელე-
 ვნებისა ჭ კელოსანთასა ჭ განმრავლებასა მათსა.

სწავლანი განურტყლდებიან ჭ მოვლენ უკეთესსა მდგო-
 მარეობასა შინა, კელსა-ქუწუ მისსა ყოფითა.

საამო მისა არს ქცევა გონიერთა ჭ გამოცდილთა კან-
 თა თანა, რამელიცა განაღძებს მათ შორის წადილსა
 ურთიერთისა უმეტესობისასა; ჭ ჰატიო სსბრძანებელისა

მისის განმარტებების შრომითა მათითა .

გონიერება ფაქტრთა განმარტებებულთა სავაჭროთა თვისთა ; გულს-მოდგინება განმსყიდულთა ; უმჯობესობა ქვეყანისა მოქმედთა ; გამოცდილებს ეულოსანთა , სრულება შეტნიერთა კატთა , შატვი-ტემულ არიან მისით , განძლიერებულ მთარულლობითა დანიტებულ დიდ-შეუნიერთთა ჯილდობითა მოწყალებისა მისისათა .

ჭყოფს იგი ახალსა მოსახლეობასა , მდინარენი ჭყოფენ ნაფთ-საყუდელთა უშიშრობისათჳს , ერი მისი უხუჭბს სიმდიდრითა ჭ საბრძანებელი მისი მოიწევს ძლიერებასა შინა დღითი დღე .

საბრძნე ჭ სიმართლე განაწესებენ ბრძანებასა მისისა , ქვეშე-ვრდომნი მისნი დატკებობან განსვენებასა შინა ნაყოფითა ნაშრომთა თვისთათა ჭ ბედნიერება მათი არს დატვისაგან მსაჯულთასა .

განწესებულნი მოხელენი მისნი დათუძნებულ-არიან შემწყალებლობასა ზედა , კარნა შეურყეველად ჭ შირ-უთნებულად სტანჯავს იგი ბოროტთა ჭ ჭავთა კატთა .

ყური მისი ნიადგ განკმულ არს საჩივრითა ქვეშევრდომთა თვისთათა , რომელიცა დაწყებეს კელთა მაჭირებულთასა ჭ გამოისხნის შეჭირებულთა მტანჯულთაგან თვისთა .

ქვეშევრდომნი მისნი არიან სავსენი , სიყვარულითა ჭ შატვის-ტემითა მისითა ; ყოველნი შატვი-სტემენ მას ზთარცა მამასა ჭ სჭურეტენ ზთარცა მტულსა ნეტარებათა თვისთასა .

კეთილი სურჯლი ესე ჭშობს მის შორისცა , სიყვარულსა , ჭ თანა-სწორსა წყალობასა ქვეშევრდომთადმი თვისისა მოიცლის იგი ამის შინა ოდენ , რათა კვლად უკეთეს დამტკიცოს ბედნიერებაჲ მათი .

არა რაჲ არს მის ქვეშე-ვრდომთა შორის დრტვიანვა ჭ

უამოლანებანკეის; მტერთან მისტემს იგი შიშს
 ქვეშევრდომნი მისნი ერთ-გულნი ჭ მარადენი მის
 ან მარადის შეწევნად მისა, ჭ წინა-აღმდგომობისადმი
 მტერთა მისთასა, მკერდნი მათნი უფროს სანიმედო ან
 ან რუაღისა, ანუ ქვსა ნაშენთა ზღუდეთაგან.

მტერი ივლტის მათგან მჭსკაცსად მტვრისა, ქართაგან
 დანბნეულისა, მშვლობა ჭ უშიშობა ანაან კურთხევს ქვეშ-
 შევრდომთა მისთა დიდება ჭ ძალი შემოსაფრუტს სსჭ-
 გუნოდ სსზოგადობისა მის.

ნ ა წ ი ლ ი მ ე ე ქ ვ ს ე

ს ა ს ო გ ა დ ო თ ა თ ა ნ ა მ დ ე ბ ო ბ ა თ ა -
თ ვ ი ს .

თ ა ვ ი ა

კ ე თ ი ლ მ ო ქ მ ე დ ე ბ ი ს ა თ ვ ი ს

ლდეს განიხილავ შენ სავმარსა შენსა, ლდეს იფიქრებ
ნაკლებობათა თჳს შენთა, მაშინ ჰსცან ღი ძეო კანცისაო
მადლი ღვთისა, განიხილავთჳს შენი გონიერად; მონიჭე-
ბისათჳს შენდა ღონისა, განცხადებისათჳს ჰაზრისა შე-
ნისა ღ დადგინებისათჳს შენი სასოგადობისა წვერად
ერთობისათჳს მათისა ღ მალეებისათჳს მათგან ნაცუნა-
გებთისა შეწევნისა, არა განყოფითა კანცთაგან ღ ად-
სრულებისათჳს ურთიერთისა თანამდებობისა.

სანოკითა, სამოსლითა, დაცვად რეყვასისა ფიტხელი-
საგან ჰაერისა; სიტკბოებითა, ნუგეშითა ღ საამოთა სი-
ცოცხლითა ღ სხვა ქველმოქმედებითა თანა-მდებ-ხარ შენ
ქმნად შეწევნაო მყოფასთანადმი, ღ სხვათა რამებითა არა შე-
საძლებელ-არს გარდა ამისა ერთობა სასოგადობისა.

ღ ესრეთ ყოფა მეგობრად კანცთანადმი, არს თანა-მდე-
ბობა შენი, ჳნათგან ითხოვს საკუთრად მდგომარეობა
შენი რათა იყვენ იგინი მეგობრად შენდა.

ჳთარცა ვარდი ბუნებით განუტევებს საამოსა სუნსა,
ეგრეთუღ კანცი მქონებუდი კეთილისა-გულისა გამოი-
ლებს კეთილსა-საქმესა უიძულებულად.

იგი დატკბების განსვენებითა ღ მყუდროებითა სულისა
თჳსისათა; იხარებს ბედნიერობისათჳს მეზობლისა თჳ-

სისა; არა განახუანს ყურსა სასმენელად ძინახსა, ^{ტყუარა} ტომილენ კაცთა აძლევს მას მიზეზსა მწუხარებისასა.

წადილი მისი არს ესე, რათა ქმნას კეთილი, ჭ ამის-
თჳს ეძიებს იგი მისდამი ღონესა, რომელითაჲცა შეეწევს
თავსა თჳსსა.

სიგრცესა შინა გონებისა თჳსისასა, იხრობს იგი წა-
დილსა ბედნიერობისასა ყოველთა კაცთა თჳს, ჭ მქონე-
ბელი სულ-გრძელებისა ცდილობს შეწევნასა თათოგუ-
ლისასა ძაღისაებრ.

თ ა ვ ი ბ

მ ა რ თ ლ მ ს ა ჯ უ ლ ე ბ ი ს ა თ ვ ი ს .

მშვედობა სასოგადობასა შინა, დამოკიდებულ-არს
მართლ-მსაჯულებასა ზედა, ხოლო ბედნიერება მოქა-
ლაქეთა უშიშარსა ზედა კმარებასა ნაქონებთა თჳსისასა.

ღ ამისთჳს იყავნ წადილი შენი სასლუართა შინა სომი-
ერებისათა ჭ განაკებდე მარადის მართლ-მსაჯულებითა.

ნუ გშურს ნაქონები მოყვასისა შენისა ჭ სიკლასნაკე
მისი ჳთარცა იყოს, ნუ იქმნების შენგან შეურაცხ-ყო-
ფილი.

ნუ განგაფიცხებს შენ გამოცლამ რამეჲ ჭ ნურცა ად-
ძრუჲ რამეჲ ადგალებინებს შენ ალებად კელისა სიტოც-
ხლის მოკლებისათჳს მოყუისისა შენისა ჭ უშატოო ყო-
ფისათჳს მისისა ჭ ნურცა ჭყოფ მას ზედა ცრუსა მოწ-
მობასა.

ნუ მოიბირებ შეკვალსა მისსა, რათა მოატყუოს იგი
ღ გამოჯდეს მისგან, ხოლო უფროსად დაიტევ თაჳ შე-
ნი დაბრკოლებისგან მეუღლისა მისისა; რათა არა მი-
ხტე მიზეზი მწუხარებისა გულისა მისსა, რომლისაჲცა

შემსუბუქებს არც ოდეს ძალ-გიტს, ჯნათჯან უმცირესსა
ფრიად დიდს უბატოობსა.

იყავნ წრფელ ჭ უგნებელ-ქტავს შენი კაცთა თანა ჭ მო-
იქტ მათთანა ესრეთ, ჯთარტა გინდეს შენ ქტავს მათი
შენთანა .

დაიტკვ შეურყეველად ერთგულებს სხუათა ჭ ნუ მოატ-
ყუებ დაშდებელსა შენსედან იმედისა თჳსისასა, იყავ სარ-
წმუნო, ჯნათჯან წინაშე ღუთისა უდიდესი ტოდვს არს
შზაკუარება, ჯდრელა ქურდობა ჭ ავანსაკობა .

ნუ შეატირვებ სწწყალთა, ჭ ნუ დაუტერ ნუ ოდეს,
სასყიდელსა სასყიდლით დადგინებულთა მუშაკთა შენთა.

ოდეს დაამატებდე სავატროსა სარკებელსა რამმესა,
მაშინ ითხოვე რჩევს სჯნიდისისგან შენისა; იკმარე
ოდენ საშუალი გინა ჯეროვანი სარკებელი, ჭ ნუ იხმ-
რებ სარკოსა შინა შენსა უტეტრებასა რასაცა ჭყიდდე .

გარდაინადე მჭსწრათულ ვალთა შენი, ამისთჳს რათა მრ-
წმუნებელი შენი იმედოვნებდეს ჰატროსნებასა შენსა,
ხოლო მაშინ მოიქტვ უსამართლოდ ჭ შეუფერებულად,
უკეთუ დაუტერ მას რამმესა ჯეროვანსა მისსა .

უკანასკნელ შჯლო საზოგადობისათ, განიხილე საიდუ-
მლო გულისა შენისა, მიიღე შეწევნა კსოვნითა ჭ უკე-
თუ ჭზლო ჯთარმედ ჭსტოდე რამმე მოყჳსისადმი შენისა
მაშინ შეირტხჯნე მისი ჭ ჭრჩევსაებრ გულისა შენისა,
განმართე შეტოდება იგი მსწრათულ რაოდენცა ძალ-გე-
დასა ჭ შეუბრუნე შენგნით მიტეჳული ზიანი მოყჳსსა .

თ ა ვ ი ბ

ბ ა ტ თ მ ო ყ ვ ა რ ე ბ ი ს ა თ ვ ი ს

ნეტარ არს კაცი, დაშტუწლი გულისა შინა თჳსსა ძირი-

სა კეთილისა საქმისასა, ჯნადგან ნაყოფად გამოდის
 იგი კანტო- მოყურებნასა ჭ სიყვარულსა მოყვსისასა .
 წყაროსა ამისაგან გამოვალნ, შდინარენი მოწყალები-
 სანი, ჭ გარდამოესხმის ნაშირით თუსით სარგებლად
 კანტოა .

იგი შეეწევს საწყალოსა საჭიროებათა შინა მათთა ჭ შე-
 რატნს მათ ბედნიერებად, უკეთუ აღასრულებს ნეტარე-
 ბნას ყოვლისა სოფლისასა .

არა ჭკობს ქტევასა მეზობლისა თუსისასა, არა ირ-
 წმუნებს არცა მტირესა მოგონებნას ბოროტის სიტყუ-
 სასა ჭ განკითხვასა ჭ არცა ოდეს განაშორებს მას თქ-
 მით . მიუტევებს წყენასა კანტოა, შურის-გება, ჭ ბორო-
 ტის-ქმნა განდევნილ-არს მარად გულისაგან მისისა .

იგი არა მიაგებს ბოროტსა, ბოროტისა წილ ჭ თუთ
 მტერთა თუსთა წყენათა ჭ შეძულებათაგან არა დაშორ-
 დების სხუტბრ, თუნიერ მეგობრობისა სავსისა ჭრწევთა .

მწუხარება ჭ განსაცდელი კანტოა აღძრავს მას უმწუხარ-
 ვალებისადმი სიბრალულისა ; იგი ეცდების შემსუბუქება-
 სს ბოროტ-ბედობისა მათისა ტურთთასა ჭ წადილი მი-
 სი აღუსრულებების მას ამით, ოდეს მიიღებს მას შინა
 სიმარჯულსა ჭ აღავსებს უხუებით შრომასა მისისა .

იგი დაატნობს რისხუასა ჭ გულის-წყრომასა ; დაამ-
 შუდებს შოკოსა, წინა უსწრობს ბოროტებასა, შობი-
 ლსა წინა-აღმდგომობათა ჭ სიქადულობაგან ; დაიცვავს
 მშჯდობასა მეზობელთა შორის თუსთა ჭ სახელი მისი
 არს მათ შორის შატივის-ცემულ ამალღლების ქებითა ჭ
 იკურთხევს ყოველთაგან .

თ ა ვ ი დ

მ ა დ ლ ო ბ ი ს ა თ ვ ი ს .

ჯთარტა რტონი ხისანი მისტემენ ძინსა ნოტიასა ჭ
ზინარებითა ამით, ეგრეთვე ძინნი მოსტემენ მათ მებ-
რულ წყნლთა ზღვისათა, რომელთადა იგი სსშუნალო-
ბითა ქვეშე ქვეყანისა ფესვითა ივსსეს მისგან; ეგ-
რეთულ გული მმადლობელი კანისა, იშვებს ნაწვანა-
გებითა კეთილისათა კეთილისა წილ .

იგრძნობს იგი სინარულით კეთილის-მიღებასა ჭ სჭუ-
რეტს კეთილ-მომქმედსა თვისსა, ჯთარტა ზატივს-ტემი-
თა, ეგრეთულ სიყვანრულითა .

უკეთუ არ ძალ-უტს მას ნაწუნალი, ახსომს უკულ წინადატ
კეთილი მისი გულსა შინა თვისსა, ჯთარტა საუნჯე დიდი
ღ არა ოდეს დააწყებების

ხელი კანისა მოწყნლისა ჭმსგავს-არს ღრუბლისა, რომ-
ელიტა ქვეყანისა ნაყოფითა, მდელითა ჭ ყვანლთა ჭრ-
წყთან თვისითა განანტროველებს; ხლო გული კანისა
უმადლოსა ჭმსგავს არს უდანბოსა, რომელიტა შეისუნამს
მწყურვანლითა სანითა წჷმასა ტვრეულსა ჭ შთანთქამს
მას არა გამომღებელი რამსაზე კეთილისა .

ნუ შურობ კეთილ-მომქმედსა შენსა ჭ ნუ დაჭყანავ კე-
თილსა მისსა, რამტა გიქმნა მან, რამეთუ თუტა ბედნი-
ერ არს იგი, რომელიტა მით თანა-მღებ იქმნების ჭ თუ-
ტა სულ-გრძელებს მიგყვანს ჩვენ საკვრეველებისადმი,
განნა სიმდაბლე, გამოსრული მადლობისგან ჭ ტნობს
ტკივლ-მოყვანისა გულისა, სანმო არს წინაშე ღუთისა
ღ წინაშე კანთა .

ნურა რამესა შიღებ ამჷარტანისგან; გაუფრთხილ-

დი ვაჟის დადებისა ცრულ სულ-გრძელისა და ქვეყნისა
გან, ამისთვის ჯთარმედ ცრულ-დიდებას და ქებას შთაგაგ-
დებს შენ ადრე ანუ გჯან სინცხვლსა შინა ყვედრებითა
ვაჟის-დადებისათა, ხოლო მწყურვანებას ძუნწისა არა
კმა იქმნების მადლობითა შენითა .

თ ა გ ი ე

ს ი მ ა რ ლ ი ს ა თ გ ი ს .

ჰი ! შენ, რომლისათვის სანამ არს ერთი ოდენ ჭეშ-
მარტობა და რომლისადაც გული ტყვე არს მისი, იყავ შინ-
დობილ მისა და ნუ გარდახვალ მისგან, ჯნათგან შეურყე-
ველი კეთილ-მოქმედებას შენი დაგაკვრავს და დიდებითა .

ენასა წრთელისა კანცისასა აქვს ძირი გულსა შინა მის-
სა; მღიქვნილობა და მანათულება მასობილ არს ბანგე-
თაგან და გულისა მისისა .

იგი განწითნების და შეშოთადების, ოდეს იხილავს
მსაგვარებასა თვალით თვისით, გარნა ენა მისი იტყვს
სიმარტლესა კანდიერებით .

დაიცვავს თანა-მდებობასა სანამისა თვისისასა, ჯთარცა
ჭეშმარტი მამა კანდი, და შერატს შეუგვანად შირ-მოთ-
ნებით და მდებობასა .

მყოფი თან-კობასა შინა თავსა თვისისასა არა ოდეს
მივალს დაყენებისადმი სიმარტლისა; სრულ-არს სიმ-
ვნითა და სანისგან სიტრუისა იფლტის .

უგულავრელს-ჰყოფს ფრინად შეუგვანსა, განაგებს ქტე-
ვასა და სიტყვანი მისნი არიან ფიქრნი გულისა მისისასა .

გარნა განახვამს შირსა თვისსა სიფრთხილითა და კანი-
ერებითა და უბნობს თავაწით .

ჭრწევას აძლევს შეგობობითსა, განმარტავს ავსა

ქტევას სხვათას რიგინად ზ ადარულებს ადოქმას
 თვისს ყოველითურთ უტყუალებლად

სოლო ზირის-ზირ ამისა ზირ-მოთნება მსაკვრისა და-
 თარულ-არს, რომელიცა ცდილობს, რათა მისცეს სიტ-
 ყვასა თვისს სხე სიმართლისა ზ ივსსხებს კმასა მისსა,
 თუ ზთან გმარებულ-ჰყოს ყოველი სიტყვასეულ თვისი
 ტოუნებისა-თვს .

იტინის ზირ-მოთნე მსაკვანრი მწუხარებით, ზ სტირის
 სიზარულთ; მრჩობლად გასასინჯნი სიტყვანი მისნი,
 ვერ შესაძლებელ-არინ თარგმნად ზ ვერცა მიგდომად .

დღისი ჰმსგავსებს იგი ბუსა, მოქმედებს სიბნელესა
 შინა ზ იმედოვნებს უშიშოებისა, გარნა ადრე ანუ გვან
 შიასწრობს განთიადი გამოსცხადებს ზ აჩვენებს მსაკ-
 ვრობასა მისსა ჭეშმარიტითა სხნითა თვისითა .

დღეთა თვისთა განატარებს იგი ნიადგ შიშსა შინა; ენა
 ზ გული მისი არა ოდეს არინ ურთიერთარს შორის-
 თანა-კმა .

ეძიებს შესურასა კაცისა-მართლისა კეთილისა სხეული-
 სისა ზ ადრევეს მსაკვანრითა სულითა სიბრძნისა თვ-
 სისა .

ჰი უკუნურთ ზ რეგვენთ კაცთ, ყოველი შრომა შენი
 ჰფარავს ნამდჯლსა ქტევასა შენსა; უკეთეს იქმნებოდან
 შენთვს გულ-სავსებით ყოფა შენი ეგრეთ ზთანითაცა
 ყოფა შენი კამდა; ძენი სიბრძნისანი იტინიან ამალებით-
 სა კერვსა შენსა ზედა ზ უკეთუ მოაკლდიცა სავანებო-
 სა სხესა შენსა, მაშინ გამოსწინდები შეურაცხად, სისა-
 ტილოობითა ატლებითა .

ნ ა წ ი ლ ი მ ე შ ჯ დ ე :

თ ა ჯ . ა .

ს ა რ წ მ უ წ მ ე ბ ი ს ა თ გ ი ს .

ღმერთი ოდენ არს შემოქმედი, დამბადებელი, მძაბრებელი სოფლისა, ყოფლისა, შემძლებელი ჭ მიუწდომელი. ერთისა მის ოდენ, რომელიცა არს ყოფლად უმადლესი სიბრძნე, ჭ თუთ განუხომელი კეთილი, ჭერ არს მსახურება, მადლობა ჭ ქება.

მისა, რომელმანცა დაბადა ცა ვეღითა თუსითა ჭ თითითა დანიშნა სულა ვარსკულაჳთა.

მისა, რომელმან დაუდგა სასღვარო ოკეანესა, რათა არა გარდახდეს ჭ რომელიცა დანაყუდროებს ტულის წყრომასა მძუნბრეთა სტინიოთასა.

ზატოვ ეც დიდებასა, ყოფლისა შემძლებელისა დუთისასა ჭ გაუფრთხილდი წყენასა მისსა; რათა არა წარწყმდე.

წინათვე მხილველობა საღმრთო, შეუღობს ყოველსა შინა საქმესა მისსა; იგი განაგებს ჭ ჭსტავს ჭ ჭყოფს ყოველსავე დაუსრულებელითა სიბრძნითა.

მან განაწესნა სჯულნი წარმართებისათჳს გინა მართესათჳს ქვეყნისა; ჭსჯულნი უცვალებელი საკვრელები-სა ღირსნი სახენი, შოჩის სხვათა ჭ სხვათა არსებთან შინა ჭ ყოველნი დამოაჩნილებიან ნებასა მისსა.

ღმერთი, ღრმასა გონებასა შინა თუსსა, ჭხედავს ყოველსა აწ მყოფსა ჭ წარსულთა ჭ მიუწდომელი უამი მომავლისა, აღზდილ არს ჭ ცხად წინაშე თუაღთა მის-

უსაუნჯესი საიდუმლო გულისა შენისა, ცხად არს მისდაში; მან უწყის უწინარესვე განზრახული შენი, ვდრემდის იფიქრებდე.

არს რამე არს უცხადო ხედვასა შინა მისსა ჭ ღიგსა შინა წინათვე მხილველობისა მისისა არს რამე არს შემთხვევითი, ანუ შესდომითი.

იგი ღირს საკვრველებისა არს ყოველთა შინა საქმეთა მისთა; განზრახვა მისი არს მიუწდომელ ჭ თვსება გულის სმის-ჭყოფისა მისისა, უმაღლეს არს გულის სმის ყოფასა ზედა კაცობრივსა.

ზატივ ეც სიბრძნესა მისსა, დაემსე წინაშე მისსა სიმდაბლით ჭ იყავ სრულებით მოწილ უმაღლესისა ნებისა მისისა.

სახიერება მისი ჭბრწყინავს ყოველთა შინა საქმეთა მისთა; იგი არს წყარო ბრწყინვანებისა ჭ საშუალო წერტილი სრულებისა.

ქმნილნი, გამოსრულნი კელით მისით, ადიდებენ საღმრთოსა სახიერებასა მისსა ჭ უკალობენ ქებასა. მან შემოსნა ატინი შესაბამითა შვენიერებითა, იგი ჭსრდის ყოველთა ცხოველთა ჭ ჭსცავს ყოველსა არსებასა ნათესაზთი ნათესაზადმდე.

ოდეს აღუახუნათ თვადთა ჩვენთა ცხად, დიდება მისი ჭბრწყინავს ყოველთაგან; ოდეს მოვანქცევთ მათ ქვეყანად, ყოველივე საგსე არს შეენიერებითა მისითა.

მთანნი ჭ ხვენი აუწყებენ დიდებასა მისსა; მდინარენი ჭ ტყენი აქებენ დიდებულებასა მისსა.

ხოლო შენ მოკუდაო, საკუთრად ზატივ-გცა შენ მან მოწყალებითა თვსითა ჭ განკადიდა შენ ყოველთა ზედა ქმნილთა.

მოკცა შენ გონიერება, დაცვსათვს ხელმწიფებისა მისისა; ნიჭებულ გყო შენ სრულებითა საშუალისა გონიერ-

ერებისა ქტევსათა, ჭმსკავსად შენსა.

მოგანიტნა შენ გონიერება ფიქრისათჳს, რათა გუოს გონიერ ტნობისა ჭ მატიაჲს-ტეძისადმი სრულებისა მისისა, მიუწითომელთა სჯულთა შინა განწესებულთა, მჭსჯავრთა წარმართებისადმი სიტლტხლისა შენისა; შეაკრთა მან თანამდებობა შენი ბუნებითითა არსებითა შენითა ესრეთ, რათა დამოწინილებითა კანონთა მისითა იქმნას ჭეშმარიტი ბედნიერება შენი.

ღ ესრეთ, აქე სახიერებაჲ მისი გლობათა შინა, ტხად ყოფითა მადლობისათა; იფიქრე მდუმარებით საკვრულ-ლებათა-თჳს სიყვარულისა მისისათა, რათა განვრტელ-დეს მადლობა მისდაჲ გულთა შინა შენთა; რათა ბაკენი შენნი გლობდენ ქებასა მისსა ჭ რათა საქმენი შენნი, აწვერებდენ ერთგულებასა შენსა სჯულისადმი მისისა.

უფალი არს მართლ-მსაჯული; იგი ჭსჯის ქვეყანასა სიმართლით ჭ ჭეშმარიტებით; მოწყალეებასა ჭ სახიერებასა მისსა ზედა არიან დაფუძნებულ ჭსჯულნი მისნი ჭ ჭსტანჯავს იგი ფიტხელად, დამარლულტველთა სჯულთა თჳსთა.

ნუ იფიქრებ კანდიერო კატო, ჳთარმედ სასჯელი შენი ჳერეთ ამისთჳს არა არს რომელ, რეტა არ-ძალ-ედვას იგი კელსა უფლისასა ჭ ნუ ატყუებ თავსა შენსა, რომელ მოითმენს იგი მუდამ უსჯულთაებასა შენსა.

თუაღნი მისნი ჭხედვენ საიღუმლოსა გულისა შენისასა; იგინი დაბეჭდილ არიან მეკსიერებასა შინა მისსა; იგი არა ჭხედავს შირსა, არტა ამაოებითსა ღირსებასა მოკუ-დავთასა.

დიდნი ჭ მტირენი, ბრძენნი ჭ უგუნუნნი, განთავს-უფლდებიან რა უღლისაგან მოკუდაჳს ამის ტხოვრებისა, მიიღებენ თანა-სწორად ღირსებისაებრ თჳსისა ნატყაღ-სა მჭსჯავრსა შინა ჭეშმარიტისა ჭ მართლისა დამბადე-

ბელისას .

ბრალეულისა და შერკოლეტულისა შეტყუებისა, ოდეს უსჯულოდ გამოსწდებისა წინაშე მსჯავრისა მისისა, ხოლო გულნი მართალთანი აღიესებისა სიხარულითა .

გეშინოდეს ღუთისა ყოველთა შინა დღეთა ცხოვრებისა შენისათა, იწყე სვლად გუაღთა ჩუწნებუღთა მის მიერთა, რათა წინათუღ დაგიცვას შენ კეთილ-გონიერებაშა, რათა განგკრძალოს შენ ზომიერებაშა, ხოლო სიძაბრულე რათა წარგიძღუს შენ სახლისადმი უგვდავსა რათა აღეტყინოს შინაგანი შენი კეთილ-მოქმედებითა . მადლობა შენი ღუთისადმი და ჭეშმარიტი სარწმუნოება, რათა შთაბერჯდენ შენ შორის თანა-მდებობითსა მსახურებასა მისსა .

ღონითა ამით დასტებები შენ უბიწოთა ბედნიერებითა, მოკუდავსა ამას შინა ცხოვრებასა შენსა და შემდგომად მისწუდები ნეტარებასა მადლსა, რომელიცა განსაზღვრებულა-არს შენთვს საუკუნოდ .

დასასრული ბრძენი ძილოსოფოსის ჭაზრთა .

ს ა ძ ი ე ბ ე ლ ი .

თ ა ვ ი

ბ ვ მ რ ღ ი :

შ ე ს ა ვ ა ლ ი 7

ნ ა წ ი ლ ი ბ ი რ ვ ე ლ ი .

ა . განხილვისათვის თავსა თავისა ანუ თანა-
მდებობათა თვის კატობრივთა , თუ ზთარ განუ-
ყოფელი წევრი-არს ქუჭყანისა ერთობისა .
თვთოეული კატე . 9

ბ .	მდაბალ - ბრძნობისათვის	10
გ .	შრომის მოყვარებისათვის	11
დ .	კეთილისა შურისათვის	13
ე .	კეთილ განიერებისათვის	15
ვ .	მტკიცისა ჭ შეუძრველისა სულისათვის	17
ზ .	კმა ყოფისათვის	18
თ .	ზომიერებისათვის	20

ნ ა წ ი ლ ი . ბ .

თ ა ვ ი

ა .	სასოებისა ჭ შიშისათვის	23
ბ .	სიხარულისა ჭ შწუნარებისათვის	24
გ .	რისხვსათვის	26
დ .	შემწყალეობისათვის	28
ე .	დაუზერობელთა ვნებთათვის ჭ სიყვარუ- ლისა	29

ნ ა წ ი ლ ი მ ე ს ა მ ე

მ ა მ ი

ბ ვ ე რ დ ი

ს. ასულისა ჭ ცოლისათჳს . 30

ნ ა წ ი ლ ი მ ე ო თ ხ ე

მ ა მ ი

ს.	მეუღლეობისათჳს	33
ბ.	მამისათჳს	34
გ.	ძისათჳს	37
დ.	ძმისათჳს	

ნ ა წ ი ლ ი მ ე ხ უ თ ე

წინა სწინ მხილველობისა ანუ დროსა მებრ სხუა ჭ სხუაობისათჳს

მ ა მ ი

ს.	გონიერებისა ჭ უგუნურებისათჳს	39
ბ.	სიმღრიდრისა ჭ სიკლასხაკისათჳს	41
გ.	უფლისათჳს ჭ სახლუელთა მისთა	43
დ.	საწოგადლოების მოთავე გინა მთავარი ჭ უმთეროსი კანცისათჳს	44

ნ ა წ ი ლ ი მ ე ე ქ ვ ს ე

საწოგადლოთა თანამდებობათათჳს

თ ა ვ ი

ა.	კეთილ - მოქმედებისათვის	48
ბ.	შანთელ - მსაჯულებისათვის	49
გ.	კატო - მოყვანებისათვის	50
დ.	მადლობისათვის	52
ე.	სიმახრთლისათვის	53

ნ ა წ ი ლ ი მ ე შ ვ ი ღ ე

თ ა ვ ი

	სარწმუნოებისათვის	55
	საძიებუ წიგნისა ამის	59

დ ა მ ა ტ ე ბ ა

	ლოცვა ყოველ-დღივ სათქმელი	62
	იგივე ლოცვა შემოკლებულად	64
	ფიქრში შესანახი ჭეფრინად სახმარე პრინციპები	65

ლოცვანყოფილ დღიგსათქმელები:

1. ღმერთთ განმნო ცისა და ქვეყნისა, რომელმან დაშადა და მომეტ მე სიტყუარი და უკვდავ სული, ამისთვის რათა გიგნა, შეგიყვარო და გემსახურო შენ ამ ქვეყანასად და ამითი დიხსი გავხდე საიქიანს საუკუნო დიდების დამკვდრებისა სასუფეველში. თაყვანსა გცემ შენ და გვედრები მომანიტე მე წმიდა მადლი და სიყვარული შენი, სიმძულვარე ცოდვსა, გამძლეობა უცოდვლო სიტოცხლეში და სხვა ყოველი სულიერი თუ გონიერი წყალობანი შენნი.

2. ღმერთო ჩემო, მრწამს მე მტკიცედ რომ ხარ შენ ერთი მხოლოდი ღმერთი სამთა თანასწორთა და განრჩეულთა ზირთა (გვამთა) შინა, რომელთა ეწოდებისთა მამა და და სული წმიდა; და რომ მეორე გვამი ყოვლად წმიდა სამებისა ჯთამც და, რომელიც არის უფალი ჩვენი იესო ქრისტე, განგადა და მოკვდა ჯვარად დასხნისა ჩვენი-სათვის, აღსდგა მკვდრეთით და ამადღა შეცა. გვალად რომ მიაგებ შენ საუკუნო სასუფეველის დიდებისა იმთა, რომელიც დანიცვენ ბრძანებთა შენთა მოწმუნებით და განრჩისამ საუკუნო ჯოჯოხეთის სატანჯვლებით იმთა, რომელიც არ დანიცვენ ბრძანებთა შენთა. გვალად მრწამს მე მტკიცედ და ვწინარულობ ყოველსა ჭეშმარიტებისა მას რადგან სწამს და რადგან ასწავლის წმიდა, გათოლივე და სამოციქულო ეკლესიას, რამეთუ შენ გამოვიტნადებთ იგი ყოველი ძისთვის, რომელი არ მოატყუებ და არც მოსტყუადები, რადგან ხარ დაუსრულებელი ჭეშმარიტება. შემეწიე უფალო, და დამიფარე მე დღეს და მარადის ყოველი ცოდვსაგან, ყოველი განსარდადი-საგან სულისა და გონისა და დაუმზადებელი სიკვდილი-

საგან.

3. ღმერთო ჩემო, დიდი იმედი მქვს მე შენგან რომ დირსებისათვის ქრისტეს ვნებათა მომანიჭებ მე სააქაოს მადლსა შენსა, ჰ უკეთუ დაზღვამ მტნებათა შენთა, საიქაოსაც სასუფეველის დიდებასა, ჯთარცა ადგიოქვამს, რადგან ხარ შენ ყოვლის-მზყრობელი, სარწმუნო ჰ ყოვლად მოწყალე.

4. ღმერთო ჩემო, რადგან ხარ შენ განუზომელად კეთილი ჰ საყვარელი, ამისთვის მიუვარ ხარ შენ ყოვლითა გულისთა ჩემითა უფროს ყოვლისა რამისაგან. ჰ რადგან მიუვარხარ, ამისთვის ვნანულობ ჰ ვსწუხებარ ფრინად ყოველს ჩემს ცოდვებზედ შეწყენისა შენისათვის, მძულს ივინი, ჰ ვსდებ მტკიცე შირობასაცა ამიერით არღარა ოდეს შეცოდებისასა მადლითა შენითა; მნებავს ამიერიდგან უფრო დაკარგვს ყოველი უამიერი კეთილისა ჯრემტლს კიდევ შეწყენა შენი ცოდვითა. მიუვარს მოყვასიცა ჩემი მეკობარი თუ მტერი ჯთარცა თაჯ ჩემი სიყვარულისა შენისათვის, შემიწყალე ჰ მომიტევე მე, უფალო, ყოველნი ცოდვანი ჩემნი.

5. ყოვლად წმიდანო ღვთის-მშობელო ქალწულო მარია, ჰ ყოველნი წმიდანო, ევედრენით მარადის ღმერთსა ცნობებისათვის სულისა ჩემისა, ჰ შემეწიეთ რათა შეჯყვარო ღმერთი გულისთა, დაზღვას სიფრთხილით ყოველნი მტნებანი მისნი ჰ გემსახურო მას ქრისტიანური ჰ კეთილი სიტოცხლის გატარებითა, რათა ამ გზით მე დირსოს სიკვდილის მერმედ მოსულა 'ხეტას სასუფეველში თქვენთან ერთად საქებლად ჰ სადიდებლად ღვთისა უკუნითი უკუნისამდე, ამინ.

ი გ ი ვ ე ლ ო ტ ვ ა შ ე მ ო გ ლ ე ბ უ ლ ა დ .

მატწნოვარო ჩემო იესო, მრწამს მე მტკიცედ ჰ ვწყნა-
 რულთბ ყოველსა მას, რადგ სწამს ჰ რამასაგ ასწავლ-
 ის წმიდა ეკლესიას შენი, რადგან შენ გამოგიტანადების
 იგი ყოველი მისთვის. გესავ, ჰ მიყვარ-ხარ შენ გულისთ
 უფროს ყოვლისა რამისაგან, ჰი განუზომელო კეთი-
 ლო, ჰ რადგან მიყვარხარ, ამისთვის ვნანულთბ ჰ ვსწუ-
 ხვარ ფრინდ ყოველს ჩემს ცოდვებზედ შეწყნისა შე-
 ნისათვის, მიძულს ივინი, ჰ ვსდებ მტკიცე ჰირობისაგან
 ამიერით არღარა ოდეს შეტოდებისასა ჰ განწორებისას
 ყოველითურთ სიტატხლისა ჩემისა მადლითა შენითა.
 შემიწყალე უფალო, ჰ მომანიჭე მე მოტევება ყოველ-
 თა ცოდვანთა ჩემთა, წმიდა მადლი ჰ სიყვარული შენი,
 სიმძულვარე ცოდვისა, გამძლეობა კეთილს ცხოვრებაში,
 ჰ სხვა ყოველი სულიერი თუ კორტეული წყალბანა
 შენნი. ყოვლად წმიდაო ღვთის მშობელო, ჰ ყოველ-
 ნო წმიდანო, ევედრენით ჩემთვის ღმერთისა ჰ შემეწიეთ
 რათა დაზცვა მარადის ყოველნი მტნებანი ღვთისანი, ვემ-
 სახურო მას კეთილი სიტატხლისა გატარებითა, ჰ ამითი
 ღირსი განვდე სანიქათს საუკუნო ღიდების დაძვდრები-
 სს სასუფეველში საქებლად ჰ საღიდებლად ღვთისა უკუ-
 ნითი უკუნისამდე, ამინ.

ღიდება მამასა, ჰ ძესა ჰ სულსა წმიდასა, აწ ჰ მარ-
 დის ჰ უკუნითი უკუნისამდე, ამინ.

ფიქრში შესანახი ზე ფრიად სახმარი ჰრინტეები .

ა. ცხოვრება კატის არის ბრძოლა ზე იმისი გამარჯვების გვრჯანი სასუფეველი .

ბ. ზარმატობა არის წყარო ყოველი შეტდომილებისა .

გ. რომელნიც ზანტიუს-ჭსტემენ მშობელთა თჯსთა, ზანტიუ-იტემებისან შჯლთა თჯსთაჯანტა .

დ. ჯნტ იტის რორნილობა, იგი შეიძლება მბრძანებლობასა .

ე. შრომა არის წყარო გაბედნიერებისა .

ვ. ფუფით თამაშობა არის შოსე გჷსა საჯერობილეში შესულისა .

ზ. რომელი საქმის ჯერჯერებასა ზედატა ეჭვანულებდე, განშორდი იმას .

წ. სისუფთავე დაჯჯვამს მრჯანდ-ნანიკი ავანთ-მყოფობისაჯან ზე ამასთანვე გაჯჯვდის შინეულისა ზე ზანტიუტემულისა სხჯათაჯან .

თ. შეტადნიეობა, კეთილ-შეჯანებულობა ყოველს რამეში, ზე რიჯის განონის შენახვა არიან დამტველნი კატის ზანტიოსნებისა .

ი. სესხი (ვალი) არის მსჯავსი თოჯლა გუნდისა, რომელი რიერთიც დაჯორდება, იმდენად უფრო აიგრამს თოჯლს ზე კადიდდება .

იან. საბანტილობა არის ნიშანი კატის დამტეობისა .

იბ. ყოველს რასმეში ნელა გაიარე .

იგ. ჯსატ არ უყვარს დმერთი, არც ეყვარება მოყვასი, ზე არტადს სხჯანი შეიყვარებენ იმას .

იდ. გაძძეობით დათმენა ამ ქვეყნის სიმარტხეთა ზე უბედურებათა უმფრო დიდი მხნეობა არის. ჯრემტ გარდარჩენა მხნეობით თაჯსი თაჯსა გელთაჯან მოსისხლე

ანაწკათა .

იე. შრომა ჭ მუშაობა ღვთისაგან განწყესებული ვაღა ყოველან კანცისათჳს, ჭ არაჲს შეუძლიან თაჲდგან ატილებმა მისი .

ივ. კანცის კეთილ-დღეობა ჭ ბედნიერება თაჲსი წოდების თანამდებობების შესრულებაში მდგომარეობს .

იზ. კანცის წინაინებულობას, დიდებას ჭ ჰატიოსნებანს განმაცხადებს გუფივე მისი .

იწ. კანცი თაჲსი ჰატიოსნებითა ჭ კეთილობითა სხუებსაჲს კეთილ-დღეობაში ჭ ბედნიერებაში შეიყვანს ჭ თაჲს თავსაჲცა .

ით. ჳნც თაჲსი წოდების თანამდებობას ჭ ვაღს არაოდეს მოაკლდებან ნებიერად, ის არის ყოველთა კანცთაგან უბედნიერესი .

იკ. ბევრნი არიან იმისთანა ჳანბანი ჭ ლაჲსა გულის კანცი, ჳდრე ყურად ღებან აძლევენ, კრიტიკას ჭ კანცინჳსა უღმრთოთა ჭ რეჳგენთა კანცთასა ჭ ეკოდნად ეშინიანთ მათგან, რომ ვერ გაუბედავსთ ცხადათ შესრულება თაჲსნთი სარწმუნოების თანამდებობის, ჭ ვერცა კანცრება ცხოვრებისა ეგრედ, როგორათაჲც კეთილი წნეობის ქსჳული თხოულობს .

იკა. როგორც წარმაცობასა ჭ წანტობასა ფერდა ფერ მოსდევს გლანსაკობა, ესრეთვე ჳამა-სამაში უსომიერობასაჲცა სწეულობა .

იკბ. სშირად მოსტყუებებიან ისინი, რომელთაჲც თაჲსნთი ჳგუჳანედ მიწლობათ სსამრთლიერად ჳკონიანთ თაჲსნთი ნაჲმნარი სსჲმები .

იკგ. ჳნც ნიჳიერი ჭ მეცნიერი იჲმნება, განაკვრებებს იგი კანცთა, ხოლო ჳნც ნიჳიერებასთან იჲმნება თანვე კეთილი ჭ ღვაწლით შემოსული შეჳყვარდებან იგი ყოველთა .

იკდ. ნიჳნი სულისანი არიან შემდეგნი: გულ-ხმიერება,

რომელით განაჩევეს სული საგანსა, მტკიანობელებსა, რომელითაჲცა გტკიანობულაბს სვი, მესხიერება, რომელითაჲცა მოიგონებს განუღილთა, განმობსტულობა, რომელით წარმოიდგენს თუქრში ნახულს ანუ სმენილსა. განსჯა, რომელით განსჯის წრთველს წრთველად ზე მრუდს მრუდად, ზე ნება, რომელით აღიჩევეს იმას, რომელიც უნდა მას.

გვ. მეგობარი ძმაღ გვეყავს ჩვენ აღმოჩეული.

გვ. სწორე მეგობარს ანაოდეს გამოეცვლება გული, ზე იმისი გამომტდელი სწანდიო (მანგის ქვა) არის მარცხი.

გვ. მოჩვენებულნი ზე ტყუილნი მეგობარნი მსგავსნი არიან იმ თრინველებისა, რომელნიცა წაფხულში მოვლენ ზე წამთარში უგანვე წაუღენ.

გვ. სუთრისა ზე ჭამა-სმის მეგობრები თაჯანთ მეგობრებას საფუთქებში წახვეულს სუთრასევე დასტოვებენ.

გთ. თუ გინდა გაიგნო ჯნე ზე სწორე ჭსჯა მოილო იმის ყოფა-ქტევაზედ? ივითხე ზე შეიტყე თუ ჯნ ზე რა ნაირი ზირნი არიან იმისი მეგობრები.

ღ. ჯნც ამ ქვეყნის საწუთო რამებს ისე მოიხმარებს როგორც მეზავრი ზე სტუმარი, ის განდება მოქალაქე სეტერი სასუფუველისა ზე მეგვდრე ყოველი სახის ბედნიერებისა.

ღა. რომელიც ამ ქვეყნის რამებზედ დაფუძნებენ თაჯანთს სასოებისა, ეშინოდეათ, არ მიიღონ ბოლოს ბოროტი აღსასრული.

ღბ. ამწარტანობა ზე თაჯანთ ჭკუასზედ მინდობილობა არის, რომელითაჲცა ანაღ განდანი ვერ განდებინან ხოლმე ჩშირად დახელოვნებულს ზე დიდს საქმეში გამოსადგობ ზიარებად.

ღგ. უმადურება ზე სიკეთის დაუსწავლელობა არის

საქუდეული ღვთისა ჭ კატისაგა .

დდ. შური, რომელიც გაუწურთნული ჭ ბორცოტი სუ-
ლის მექონი კატის საგუთრებას, აღაშფოთებს მეშურნი-
სავე სულსა ჭ გარყვნის გულისა მისსაგა .

დე. გიყვარდეს მეგობარნი ღვთისათჳს ჭ შტერნიცა
ღვთის სიყვარულისათჳს .

დე. უწმიდური ღაპარაკი ჭ უჯერო შექცევა გააძირუ-
ტყუებს კატსა ჭ განამსადებს სიბორცოტესეუ .

დვ. წარჩინებული კეთილად კატის ხასიათისა, მისი
ყოფა ქცევას, ღაპარაკისა, წერისა, ჭ სხვა ყოველი
რამისა, სიმდაბლესი ჭ მარტივობაში მდგომარეობს .

დვ. მშენიერება თხიერ სანატრიობისა ჭ კეთილ-
ბისა არათრად საღირველია ჭ არც არათრად გამოსადეგი .

დთ. კატის ცხოვრების ყოველი საქმე ძვრ თჳსად ჭ
დიდად შესარტნი იქმნება, თუ რომ იმთის აღსასრუ-
ლისა, ჭ იმთსეუ მისაგებელს ზასუსის-გებას კარგად
დაუჭვრიტამთ .

მ. კატის ცხოვრებაში ყოველი მოუღინებანი, შემ-
თხვევანი, შეირატხვიანი, სამართლიერნი, კეთილნი, ჭ
სასარგებლონი თუ რომ იმ ნაირად დაუჭვრიტამთ ჭ იმ
ნაირად მიჯლებთ იმთ, რომ არათრად წინაღუე განუსაზ-
ღვრამს იგინი დმერთსა .

მა. მოკლეა კატის ცხოვრება; ჭ სანაქას ამ ცოტა
ხნის სიტატხლესი კატასთჳს ზირველ დასატირნი ჭ სასა-
რგებლო საქმენი არიან მხოლოდ წმიდა ცხოვრების გა-
ტარება, ჭ საზოგადოებისათჳს სიკეთის ქმნა .

მბ. მდიდანნი თითქმის არადეს იმყოფებიან ბედნი-
ერებაში ჭ კეთილ დღეობაში, ამიტომ რომ სოგნი მათ-
განნი ანგატრებით არ მოიხმარებენ იმ თაჳსთ ქონებასა,
სოგნიცა ბორცოტესეუ მოიხმარებენ იმას .

მგ. კატსა თაჳსი სიტატხლესი მძიმე ტვრთად გამოუწი-
ე .

ნდებს, თუ რომ დაჭირებითად არ მიეხვევა იგი ამ ორ რამეს, ჯთამც, ჭაერის სიფიტხეს (ავღრიანობას) ჭ კანტთა უსამართლეობასა .

მდ. კანტთ მოყვარება ჭ სიმართლე გზბრძანებენ, ჯკისროთ ხოლმე მოთმინებით უძლეურებანი ჭ ნაკლებულობანი მოყვასისანი : ნუ თუ მკურნალი განურისხდება სნეულსა ? ჭ ნუ თუ უძლეურობა ჭ ნაკლებულობა მოყვასისა არ არიან სნეულებანი მისნი ?

მე. სიტოცხლე მობარებულთა ჯთარცა განძი ამანათად (დეპოზიტოდ) დვთისაგან, ჭ ჯნც ამას უღალატებს ჭ კელს შეახებს კანტის მკვლელთა .

მგ. სარბიელის ბოლოს მიიღებს გზრგჯნსა მძლეველი ; ჭ სიტოცხლის დასრულების დროს სასყიდელსა დვანწლით შემოსული .

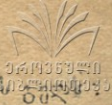
მწ. უთვანო ჭ მონანო, მხედარნო ჭ ჭილოსოჭონო, მდიდარნო ჭ გლახაკნო, ჭსტანით რომ მრთელი ცხოვრება კანტისა შეიცვამს ამ ორ რამესა, ჯთამც, დათმენასა ჭირთა ჭ ბოლოს სიკვდილსა .

მწ. ჭონებასა მდიდართა, გამარჯვებასა მხნეთა, დიდებასა მფლობელთა არა რამად გარდასაქტევს სამარე . ამისთჳს ნამდვილი ანწერილებს კანტის სიტოცხლისა არის დათმენა შეწუხებათა, ჭ უნდა თუ არ უნდა დატოებს ბოლოს ყოველთა საწუთო სიკეთეთა, რომლით კანტის ყოველი დიდება ჭ ჭონება არიან მიწა მტვერნი ჭ მიწა მტვერადვე მისაქტეველნი .

მთ. დიდი ხნის სიტოცხლე, დიდ ხანს სიკვდილის მოლოდინებასა .

ნ. სიმარცხე-სეად უკეთესი მასწავლებელი არ მოიპოება ჭვეყანასეად .

ნა. ჯნც შენ გელაქუტება, იტოდე, შენი კბენა უნდა იმას .

ნბ. თუელით ქაღალდის თანხაშობაში ჯერ თავს წააგებს კანტი ჭ მერე ოქროსა ჭ ვერცხლსა .

ნგ. გიყვარდეს სიმღაბლე, რამეთუ ჯთარცა სირი, თუმც კი შატარა მფრინველია, მაგრამ არწივსეღ უფრო ბედნიერია .

ნდ. თარულად ნაქმნარი საქმეები რაკინდ რა უმანკონიტ იყვნენ, მანტ ყოველთჳს საეჭვონი არიან .

ნე. ჯნტ თავს ნაკლებულებს კარგად სტნობს, იგი სრულ ადვლად მოიზნობს იმას . ჭ ჯთარცა ტნობილი სნეულებს ნახევრად ტანგურნჯლად შეირატნება, ესრეთვე ტნობილი ნაკლებულებს ნახევრად მოზნობილად .

ნვ. როგორც სხუების სახლშიდ შეგნებულად ჭ შატისნად უნდა მოიქტეს კანტი, რადგან სტუმარია, ესრეთვე თავს სახლშიატ, რადგან იქ მანძლობის თანამდებობის აღმასრულებელია .

ნზ. ერთს რეგვენს იმდენი ჭკუა რადი აქვს რომ კარგი ჭ კეთილი გახდეს .

ნწ. როგორც შეტნიერება ჭ ჭკუა მოაშოვნინებს კანტს დიდს სახელსა, ამავე ნაირად მხოლოდი კეთილი უნეობაა, რომელიც მოაშოვნინებს კანტს დიდს შატისსა ჭ იმ შატისშივე დანტვამს მას მტკიცედ .

ნთ. ამშატანობს ქონებაში ჭ სიმდიდრეში კი არ მდგომარეობს, არამედ კანტის გულში .

ა. უდროოდ ჭმინილს საქმესა დროება არ დაზოგამს .

აა. ავს კანტებს ესა აქვსთ თავნით დასაწყისად (მრინტინადა) რომ ყოველი ბოროტი ჭ უნეობის წინაღმდეგი საქმე, რადესატ გამოსადეგი იქმნება იგი თავნითი ინთერესისა ჭ სარგებლობისათჳს, სამართლიერი არისო, იტყვან, ჭ რომელი საქმეც რომ იმითი ამშატანობისა ჭ შესაძინის წინაღმდეგი იქმნება, ის დასასჯელიანო, იტყვიან .

მბ. რომელნიც კეთილს დარტყმასა და წიკვასა მისი
 ტემენ სხვებსა, მანამ თუთან კი საქმით არ აღსრულე-
 ბენ მას, ემსგავსებიან სასულემწიფო შოსე გზიებზე და-
 რტობილ სვეტებსა, რომელნიც მხოლოდ სხვას გზას
 უჩვენებენ, და თუთან კი ადგილიდან არ შეიძრებიან.

მგ. სიამოვნება მსგავსი იმ ცოტას ხანს გამძლე ყვა-
 ლისა, რომელიც ამოდის კარდასაჩვენელ არაფრის შირ-
 სედ, საიდგანტა კარდაცხრულნი იღუპებიან მრავალნი
 მათგანნი, რომელნიც განიწოდებენ გელსა მოსაწყვე-
 ტელად მისი.

მდ. რადანათც უფრო უკანონო გზით ადვალს ვნშე
 დიდობანსედ, ეკოდნად უფრო დაჭკარტაშს იგი კეთილს
 სწობასა.

მე. ავად მოლანხარკის და მძრახველის შირი მსგავსა
 ამ ქარში ფუტკრის სკისა, სიდგანტა გამოსული ფუტკ-
 რები ჭებენენ ყველასა.

მე. ერთი ბრძენი კაცისაგან შატრის მიღება უმჯობე-
 სისა ვრემტ ათასი რეგენისაგან.

მზ. შენდობა ბრალისა და მიტყუება, საკუთრებასა გე-
 თილი გულისა, როგორც მოყვასისა შებრალება და შეწ-
 ყალება კეთილი სულისა.

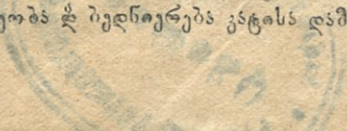
მწ. თუ რომ ყოველთაშე შევუსმენდეთ სჯინდისის გი-
 ნს გულის ტანჯვას გმასა, აღარ ვჭმნებით აღარადღეს
 გატაჯულნი მისი კბენისაგან.

მთ. როგორც საჭიროა გარეული სისუფთავე, ეგრე-
 თვე საბატობატა ყოფა ქტკვაშა, რადგან ამებრით შატ-
 ვს ქსტემს კაცი თავს თავსა და სხვებსაც.

მ. შრომა და მუშაობა სათნოებისა და ღვაწლის დამც-
 ველნი არიან.

მა. ჭყავ კეთილი, რათა მსიარულ იყო.

მბ. კეთილ დღეობა და ბედნიერება კაცისა დამოკიდე-

ბუღის იმის კეთილად სიტყვებსეუდ .

ოგ. კეთილი იყავ, რათა განბედნიერდე .

ოდ. თაყვანი ეტ ჭ ემსახურე ღმერთსა, შეუდეგ სიმა-
რთლესა, ჭ გიყვარდეს მამული .

ოე. სიმაწრთლე არის უსენაესი კავშირი სასოგადოე-
ბისა .

ოვ. ვნტ უსამართლოებსა დასთესამს, მომკობს სიმა-
ძულვარესა ჭ შურის ძიებასა .

ოს. უსომოდ მხარჯუეფის ბოლო მწარე სიკლასანკება .

ოწ. მდიდარი ჭ შემტარი ჭვბუგი, მსკავსის ოქროთ
მოსჯლი ძეგლისა .

ოთ. უმჯობესია ბრმა, ვრემტ შემტარი; რადგან ის
თუ სოგჯერ ფოლსოში შთავარდება, ეს გშირად კარდა-
ნიესება კლდესედ .

შ. ჯანმრთელობა დიდი საუნჯეა მოცემული ღვთისა-
გან ჩვენთვს, რომელს თუ არ დაჯვავთ ფრთხილად ჭ
დავკარგავთ, მეტე ან ძნელად მოკშოყნით მას ხელმოკრ
ღ ან სრულიად ვერღარა, ჭ გავატარებთ სიტყვებსესა
სიმწარეში .

შა. კატი განბედნიერდება არა თაჯსაგან კარეში მყოფი
სიკეთებითა ამა ქვეყნისა, არამედ თაჯსივე შიროყნული
ღ შიგნეული კეთილოებითა .

შბ. შემტრება ნახევარ შირუტყვობა არის .

შგ. სჯობია მეტნიერების მიტემა, განწურთვნა, ჭ კე-
თილად აღსრდა შჯლისა, ვრემტ დატოება მისთვს აე-
რანტველი ქონებისა .

შდ. ამბარტაყანი ღვთისატ სამულველია ჭ კანტისატა .

შე. თქმასედ ჭ ღამარაკსედ ბევრს შეუნანების ჭ დუ-
შიღსედ კი არაჯს .

შვ. მრისხნობა ღროებით სიციყა .

